

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

јануар 2019. / број 25

1/2019

Зашто баш **PROPISI.NET**?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравац Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

дипл. правник Борислав Ињац, виши царински инспектор; мр Дејан Дагетић, Министарство финансија; мр Жељко Албанезе; мр Јован Чанак; Љиљана Симић; дипл. екон. Маја Јовановић, буџетски инспектор у Министарству финансија; др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“; мр Милица Бјелић, овлашћени екстерни и интерни ревизор; дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Графичка припрема:

Мирослав Арамбасић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник / главни и одговорни уредник Маријана Жиравац Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017 - (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно.

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник

УВОДНА РЕЧ УРЕДНИКА

Срећно у нову и бољу 2019. годину!

У време изразитих сумњи све је теже да одлучимо коме ћемо и чему веровати. И јесте наше право да будемо обазриви баш према свему и свима. Некада сумњамо и у себе, све двоумећи се да други имају више знања или неку повлашћену информацију.

Упркос томе, у години која долази потрудићемо се да оправдамо ваше поверење јер сте одлучили да у часопис „Пословни саветник“ не сумњате. Ми смо свесни чињенице да повлашћених информација у ствари нема, па нам преостаје једино да вас благовремено обавештавамо о свим новинама из области рачуноводства, пословних финансија и пореза, као и да учесталим и за вас важним темама дамо већи акценат.

Суштина рубрике „**Рачуноводство**“ огледа се у темама из области примене МРС, МСФИ за МСП и осталог регулаторног оквира из ове области. Новости из области МРС и МСФИ пратимо на интернационалном нивоу, а својим претплатницима дајемо информације и пре завршених превода од стране Министарства финансија. У оквиру рубрике „**Буџетски корисници**“ писаћемо о темама од важности из поља буџетског рачуноводства, а израдићемо и серијал прилога о посебностима рачуноводства код појединих корисника јавних средстава, као и серијал о појачаном буџетском инспекцијском надзору и актуелним темама везаним за поступак буџетске инспекције и најчешћим грешкама на које инспектори тада наилазе итд. Када је у питању рубрика „**Порези**“, бавићемо се актуелностима из области ПДВ-а и осталих пореза (нарочито пореза на добит). У рубрици „**Зараде**“ обрађиваћемо теме из области обрачуна и евидентирања зарада, плата и свих других примања запослених у јавном и приватном сектору, водећи рачуна о новостима у законодавном оквиру. Рубрику „**Пословне финансије**“ ове године стварамо са аспекта руководиоца и контролора у предузећу, јер стављамо акценат на праћење успешности пословања предузећа кроз примењену анализу пословања, затим на поређење са конкуренцијом, управљање новцем и приступ изворима финансирања, као и на друга питања од важности за управљање финансијама.

Осим тога, у овој години за претплатнике организујемо бесплатна саветовања и семинаре из актуелних тема из области рачуноводства и финансија. Посебну пажњу и даље поклањамо вашим предлозима тема о којима желите да пишемо, а ми већ у наредном броју обрађујемо теме на захтев претплатника или вам директно одговарамо на постављена питања. Молимо вас да своја питања упутите на имејл urednik@ingpro.rs.

Живот нам је понудио безброј могућности шта да радимо и од чега да живимо. Никако не мислим да је избор рачуноводствене професије лош избор. Често нам се чини да је другима лакше и да су уз мање рада чак и више плаћени. Постоји и то, али ако смо у професији у којој као стручњаци можемо суверено да одговоримо на дневне изазове пословања, онда од нашег знања и компетенција зависи како ћемо се осећати и како ћемо живети.

Да бисмо и 2018. годину завршили како треба, овај и следећи број часописа тематски смо посветили изради завршног рачуна за 2018. годину.

Још једном вам се захваљујем на поверењу које сте нам указали претплатом на часопис „Пословни саветник“. У новој години желимо вам испуњење свих приватних и пословних циљева. Нека вам зато 2019. година донесе још већу пословну сигурност и још боље финансијске резултате. У остварењу пословних циљева желимо да вам помогнемо нашим стручним чланцима, саветима и семинарима.

Др Маријана Жиравац Младеновић

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

АКТУЕЛНА ТЕМА

- АКТУЕЛНО: УСВОЈЕН СЕТ ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ЗАКОНА6
- Др Маријана Жиравец Младеновић
НОВИНЕ У ЗАКОНУ О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА7
- Мр Жељко Албанезе
НОВИНЕ У ЗАКОНУ О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ12
- Мр Жељко Албанезе
НОВИНЕ У ЗАКОНУ О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА 16
- Љиљана Симић
ИЗМЕНЕ ЗАКОНА О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ И ПОРЕСКОЈ АДМИНИСТРАЦИЈИ21
- Дипл. екон. Маја Јовановић
НОВИНЕ У ОДРЕЂИВАЊУ ОСНОВИЦЕ ПЛАТА, ЗАРАДА И ДРУГИХ СТАЛНИХ ПРИМАЊА КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА 23
- Мр Јован Чанак
НОВИНЕ У ЗАКОНУ О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ28
- Дипл. правник Борислав Ињац
НОВИ ЦАРИНСКИ ЗАКОН И ЗАКОН О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ32

РАЧУНОВОДСТВО

- Др Маријана Жиравец Младеновић
ПРЕЛАЗАК СА ПРОСТОГ НА ДВОЈНО КЊИГОВОДСТВО ОД 1. 1. 2019. ГОДИНЕ35
- Мр Милица Бјелић
КЉУЧНЕ ИЗМЕНЕ МСФИ за МСП39
- Др Маријана Жиравец Младеновић
10 КОРАКА ПРЕ САСТАВЉАЊА ЗАВРШНОГ РАЧУНА ЗА 2018. ГОДИНУ45
- Мр Милица Бјелић
РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОПИСА53
- Др Маријана Жиравец Младеновић
ОБРАЧУН РАЧУНОВОДСТВЕНЕ АМОРТИЗАЦИЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ57
- Мр Милица Бјелић
САСТАВЉАЊЕ ОБРАЗАЦА БИЛАНС СТАЊА И БИЛАНС УСПЕХА ЗА 2018. ГОДИНУ 69

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

- Мр Јован Чанак
ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2018. ГОДИНУ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА ПРЕМА ПРОПИСИМА О БУЏЕТСКОМ РАЧУНОВОДСТВУ75
- дипл. правник Слободанка Келечевић
НЕПРАВИЛНОСТИ УОЧЕНЕ ТОКОМ БУЏЕТСКЕ ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ 88

ПОРЕЗИ

- Љиљана Симић
ОБАВЕЗЕ ОБВЕЗНИКА ПДВ-А НА КРАЈУ 2018. ГОДИНЕ93
- Љиљана Симић
ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ АКЦИЗА И ПДВ-А НА РАСХОД И МАЊАК ДОБАРА УТВРЂЕН ГОДИШЊИМ ПОПИСОМ 99
- Љиљана Симић
ИЗМЕНЕ ЗАКОНА О ПДВ-У КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОД 1. ЈАНУАРА 2019. ГОДИНЕ 109
- мр Дејан Дабетић
УГОВОРИ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА111
- мр Дејан Дабетић
НОВОСТИ ОД 1. 1. 2019. ГОДИНЕ: УГОВОРИ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА118

ЗАРАДЕ

- Мр Жељко Албанезе
НОВИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОБРАЧУН ЗАРАДА У 2019. ГОДИНИ 121
- Мр Жељко Албанезе
РЕГУЛАТИВА ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ У 2019. ГОДИНИ 128

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

- ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА У СРБИЈИ133
- Љиљана Симић
КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈАНУАР 2019. ГОДИНЕ 139

АКТУЕЛНА ТЕМА

Шта доносе измене пореских прописа усвојених 8. децембра 2018. године

У чланцима у наставку доносимо бројне новосте о измени начина обрачуна амортизације за пореске сврхе, признавању издатака за рекламу и пропаганду у пуном износу, мотивисању предузетника за улагање у истраживачке области, пореском третману прихода физичких лица у случају реализације вансудског поравнања између банке и корисника стамбеног кредита који се сматра проблематичним, о даљим мерама у сузбијању сиве економије пре свега у угоститељству, новом неопорезивом износу добитака од игара на срећу, смањењу стопе доприноса за обавезно социјално осигурање и другим пореским новостима.

Новине у одређивању основице плата, зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава

Закон о изменама и допунама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава усвојен је и објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018 дана 8. 12. 2018. године. Ова измена је део фазног напуштања Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава и односи се пре свега на оне кориснике јавних средстава који су имали обавезу уплате средстава по овом основу у буџет, и то на републичка и локална јавна предузећа, при чему ће зараде запосленима у поменутих корисницима јавних средстава од 1. јануара 2019. године бити увећане 5%, односно умањење које је до сада било 10%, смањено је на 5%.

Новине у Закону о буџетском систему

Разлози који су утицали на доношење Закона по хитном поступку, сходно члану 167. Пословника Народне Скупштине („Сл. гласник РС”, бр.20/12), проистичу из потребе да се стекну услови за примену предложених законских решења у Закону о буџету Републике Србије за **2019. годину**, као и у одлукама о буџету локалне власти такође за 2019. годину. Усвојена решења примењују се у Закону о буџету Републике Србије за 2019.

годину и одлукама о буџету локалне власти за 2019. годину.

РАЧУНОВОДСТВО

Прелазак са простог на двојно књиговодство од 1. 1. 2019. године

Дана 18. децембра 2017. године усвојене су бројне измене Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017), који је кључни закон за регулисање пореских и других обавеза предузетника. У складу са тим изменама од 1. 1. 2019. године укинута је могућност предузетницима да пословне књиге воде по систему простог књиговодства и обавезан је прелазак на систем двојног књиговодства. Предузетници ће морати да раде финансијске извештаје свог пословања за 2019. на исти начин као и микро правна лица.

Кључне измене МСФИ за МСП

У „Службеном гласнику РС” бр. 83/2018 објављено је Решење о утврђивању превода Међународног стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и нови превод који садржи измене и допуне из 2015. године. Нови МСФИ за МСП примењује се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. 12. 2019. године. Правна лица могу да примене нови МСФИ за МСП и за финансијске извештаје на дан 31. 12. 2018. године, уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје.

Десет корака пре састављања завршног рачуна за 2018. годину

Предуслов за састављање финансијских извештаја јесте реално вредновање имовине, обавеза, прихода и расхода предузећа, а да би се то постигло, нужно је извршити низ припремних активности. Финансијски извештаји су портрет сваког правног лица, односно предузетника, јер информишу све заинтересоване интерне и вањске кориснике о финансијском положају и успешности предузећа. Квалитет наведеног портрета зависи од ажурности и тачности приликом евидентирања пословних догађаја, али и од адекватно спроведених припремних радњи за састављање финансијских извештаја.

Рачуноводствено евидентирање мањкова и вишкова по годишњем попису

У складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014), надлежни орган правног лица, односно предузетник разматра извештај о извршеном попису и доноси одлуку о усвајању извештаја о извршеном попису и књижењу утврђених разлика по попису пре израде финансијских извештаја. Предмет овог чланка је књижење резултата годишњег редовног пописа, вишкова и мањкова, као и рачуноводствено евидентирање расхода по попису.

Обрачун рачуноводствене амортизације за 2018. годину

Обрачун рачуноводствене амортизације законом је прописана обавеза свих привредних субјеката који у својим пословним књигама имају исказну нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему. Рачуноводствена амортизација обрачунава се најмање једном годишње (31. 12). Рачуноводственим политикама морају да се дефинишу: групе основних средстава, средства која подлежу обрачуну амортизације, почетак обрачуна амортизације, начин утврђивања основице за свако средство, водећи рачуна о њиховој преосталој вредности, корисни век трајања средства, односно амортизациона стопа, начин преиспитивања корисног века трајања и примењених метода на дан биланса, третман накнадних улагања у призната средства, критеријуми за тестирање на обезвређење, метода/е обрачуна амортизације.

Састављање Биланса стања и Биланса успеха за 2018. годину

Биланс стања и Биланс успеха два су финансијска извештаја која састављају сва правна лица и предузетници. Биланс стања састављају сви обвезници Закона о рачуноводству, без обзира на то који оквир финансијског извештавања примењују. Овај извештај се саставља након утврђивања финансијског резултата текуће године. Биланс успеха је финансијски извештај који приказује резултат пословања правног лица остварен у извештајној години. Биланс успеха се саставља након књижења свих пословних промена на рачунима класе 5 – Расходи и 6 – Приходи и утврђивања пословног резултата.

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Припремне радње код корисника јавних средстава у вези са израдом финансијских извештаја за 2018. годину

У вези са припремом финансијских извештаја, као радњама које претходе састављању финансијских извештаја, потребно је подузети читав низ активности у вези са пословним догађајима који морају рачуноводствено да се верификују, при чему ће бити приказани у овом чланку.

Неправилности уочене током буџетске инспекцијске контроле

Приказане су неправилности које су уочене током буџетске инспекцијске контроле приликом уговарања услуга надзора, начина исплате и евидентирања у пословним књигама, јер неправилно евидентирање у пословним књигама ових услуга проузрокује погрешно приказивање укупних расхода и нетачно приказивање финансијских извештаја.

ПОРЕЗИ

Обавезе обвезника ПДВ-а на крају 2018. године

Истеком календарске године, а у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 83/2015, 108/2016 и 30/2018 – у даљем тексту: Закон), обвезници ПДВ-а дужни да су у обрасцу ПОПДВ, односно ПППДВ за последњи порески период 2018. године искажу исправку сразмерног одбитка претходног пореза, утврде ПДВ обавезу на недозвољени расход и мањак и обавесте надлежни порески орган о приходима лица у складу са чланом 51а. Закона. У овом тексту дата су потребна објашњења наведених обавеза обвезника, осим за утврђивање недозвољеног расхода и мањка, за који је у овом броју дат посебан чланак.

Обавезе по основу акциза и ПДВ-а на расход и мањак добара утврђен годишњим пописом

Прописима из области рачуноводства непосредно се уређује обавеза пописа имовине и

обавеза, али се приликом вршења пописа, а нарочито приликом књижења резултата пописа морају имати у виду одредбе пореских прописа којима је регулисан обрачун акциза и ПДВ-а по основу разлика утврђених пописом. Према томе, годишњи попис подразумева и обавезу обвезника акцизе и ПДВ-а да на пописом утврђени а недозвољен расход и мањак добара обрачунају акцизу на акцизне производе и ПДВ како на акцизне производе тако и на остала добра која подлежу опорезивању.

Измене Закона о ПДВ-у које се примењују од 1. 1. 2019. године

У циљу правилне примене Закона о ПДВ-у подсећамо обвезнике ПДВ-а на измене и допуне Закона о ПДВ-у извршене у 2017. и 2018. години, које се примењују од 1. јануара 2019. године, а то су: нови услови за примену пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ-а за промет добара које путник отпрема у иностранство у личном пртљагу и рефакција ПДВ-а страном обвезнику, која је изменом усаглашена са прописима ЕУ.

Уговори о избегавању двоструког опорезивања

Добит предузећа државе уговорнице опорезује се само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице, добит предузећа може да се опорезује у тој другој држави, али само до износа који се приписује наведеној сталној пословној јединици.

Од 1. 1. 2019. године почињу да се примењују Уговор о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Индонезијом и Уговор са Републиком Сан Марино, а Споразум о избегавању двоструког опорезивања са Малезијом престаје да важи, док су уговори о избегавању двоструког опорезивања са Аустријом, Великом Британијом, Литванијом, Пољском, Словачком, Словенијом и Француском измењени.

ЗАРАДЕ

Обрачун зарада од 1. јануара 2019. године

Последње измене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (објављене у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018 од 8. 12. 2018. године) донеле су измене и у обрачуну зарада запослених за 2019. годину. У тексту је обрађен неопорезив износ за зараде у јануару 2019. године, обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање на зараде у 2019. години (стопе доприноса на зараде, основице доприноса, примери новог обрачуна зарада), нова најнижа основица доприноса, нова највиша основица доприноса, нови износ минималне цене рада у 2019. години и исплата новчане накнаде ученицима и студентима на раду по основу дуалног образовања.

Регулатива плата запослених у јавном сектору у 2019. години

Народна скупштина Републике Србије завршила је своју Четврту седници Другог редовног заседања 7. децембра 2018. године са преко 60 усвојених тачака дневног реда, а међу њима је и већи број измена законских прописа о регулисању плата у јавном сектору. Сви ти прописи објављени су у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018 од 8. 12. 2018. године, а суштина ових измена је пролонгирање почетка примене прописа о платама у разним деловима јавног сектора.

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

Према Извештају о глобалној конкурентности за 2018. годину, објављеном од стране Светског економског форума, Србија је на 65. позицији од укупно 140 земаља. У односу на прошлу годину, попела се са 70. места (од 135 земаља).

Осим тога, у чланку је дат и преглед индустријске производње, цена, спољнотрговинске размене, грађевинарства, плата и запослености, туризма, инсолвентности и блокада рачуна привредних субјеката у Србији.

На крају издања налази се Порески календар за јануар 2019. године.

ПС

АКТУЕЛНО: Усвојен сет пореских и других финансијских закона

На децембарској седници Народне скупштине усвојени су предлози измена и допуна сета пореских и других финансијских закона и објављени у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018.

ПРИВРЕДА

Закон о порезу на добит

Закон о порезима на имовину

Закон о порезу на доходак грађана

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање

Царински закон

Закон о царинској служби

КОРИСНИЦИ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Закон о буџетском систему

Сет закона о запосленима

Сет закона о платама.

Најистакнутије измене које су предложене у вези са Законом о порезу на добит односе се на измену начина обрачуна амортизације, при чему се дугорочно може очекивати смањење обавеза пореских обвезника. Што се тиче ефеката већ у 2019. години, на рачун измењеног начина обрачуна амортизације неће га бити, али је зато евидентан ефекат признавања издатака за рекламу и пропаганду у пуном износу, уместо досадашњих 10% укупног прихода. Такође, једна од новина је и признавање права на порески кредит у случају новчаних улагања извршених у повећање основног капитала, тзв. „стартап” предузећа. Ту је и признавање трошкова за истраживање и развој

у циљу мотивисања предузетника за улагање у истраживачке области, а крајњи циљ је стварање иновативних производа.

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину предвиђа се даље уједначење примене пореских прописа и јачање правне сигурности, као и адекватније опорезивање имовине сходно економској моћи пореских обвезника.

Измене Закона о порезу на доходак грађана иду корак даље у сузбијању сиве економије, пре свега у угоститељству. Закон предвиђа и измене пореског третмана прихода физичких лица у случају реализације вансудског поравнања између банке и корисника стамбеног кредита који се сматра проблематичним, јер је предложено изумимање од опорезивања за приход који физичко лице оствари по основу отписа дела потраживања. Позитивна измена је пореско ослобођење од пореза на зараду по основу солидарне помоћи за случај рођења детета до висине просечне зараде, по новорођеном детету, коју запослени оствари од послодавца.

Измене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање предложене су због фискалног растерећења прихода по основу рада кроз смањење стопе доприноса за обавезно социјално осигурање.

Разлог доношења Царинског закона јесте потреба за усаглашавањем са новим Царинским законом Европске уније, као и отварање поглавља 29 – Царинска унија. Кључна измена у овом закону јесте увођење електронске комуникације између царине и приватног сектора.

Међу усвојеним изменама закона налази се и већи број измена законских прописа о регулисању плата у јавном сектору. Суштина ових измена је, углавном, пролонгирање почетка примене прописа о платама у разним деловима јавног сектора.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Новине у Закону о порезу на добит правних лица

Народна скупштина Републике Србије усвојила је на децембарској седници Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица, а измена је објављена у „Службеном гласнику РС” бр. 95/18 од 8. децембра 2018. године. Усвојеним изменама мења се порески третман обрачуна амортизације, трошкова рекламе и пропаганде, трошкова истраживања и развоја, иновација, отпуста дуговања, прве примене МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП.

Основни циљеви који треба да се остваре доношењем Закона:

- промена метода обрачуна амортизације у циљу поједностављења начина обрачуна амортизације која се признаје као расход у пореском билансу обвезника;
- признавање расхода по основу рекламе и пропаганде у пореском билансу без ограничења;
- ефекти прве примене МСФИ, независно од тога да ли су позитивни или негативни, признају се у пореском билансу (као приход односно расход) у једнаким износима током пет пореских периода;
- признавање трошкова за истраживање и развој у увећаном износу, у циљу мотивисања обвезника да се одреде за улагање у истраживање и развој које би довело до стварања иновативних производа и услуга и, с тим у вези, развоја привреде;
- признавање права на порески кредит по основу новчаних улагања извршених у повећање основног капитала, тзв. „стартап” друштва;
- изузимање 80% дела прихода које оствари носилац ауторског или сродног права по основу накнаде за искоришћавање ауторског дела или предмета сродног права из пореске основице;
- изузимање 80% дела капиталног добитка оствареног отуђењем права интелектуалне својине развијене у Србији из пореске основице;
- изузимање из основице за опорезивање прихода који је настао по основу преноса неовчане имовине, без накнаде у поступку реализације уговора о концесији;
- изузимање из основице за опорезивање прихода насталог по основу отпуста обавеза које обвезник има према корисницима јавних средстава, банкама у стечају и привредним коморама, под условом да су предметне обавезе обухваћене унапред припремљеним планом реорганизације, који је потврђен правоснажним решењем, у складу са законом којим се уређује стечај;
- право на порески кредит по основу пореза на капитални добитак плаћеног у другој држави.

Метода обрачуна амортизација

Обрачун амортизације по новоуведеним методама примењује се од 1. јануара 2019. године, али САМО за стална средства стечена након тог датума.

Стална средства стечена до 31. 12. 2018. године амортизују се по „старој” методи и даље, али најкасније до 31. децембра 2028. године.

Новим Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018) амортизација за сва стална средства која подлежу обрачуна амортизације за пореске сврхе утврђиваће се применом пропорционалне методе по законски прописаним стопам на набавну вредност сваког сталног средства посебно, уз могућност признавања амортизације утврђене у складу са МРС, МСФИ, МСФИ за МСП и прописима о рачуноводству (рачуноводствена амортизација), уколико је обрачуната у износу нижем од пореске. Изузетно од наведеног, амортизација нематеријалних средстава признаје се као расход у износу рачуноводствене амортизације. Такође, инвестиционе некретнине које се евидентирају по фер вредности, а за које се (у складу са прописима о рачуноводству) не обрачунава рачуноводствена амортизација, и даље се амортизују за пореске сврхе, с тим што стопа амортизације не може бити већа од 2,5%. За сврху обрачуна пореске амортизације предвиђено је разврставање сталних средстава по групама (од I до V), с тим што ће се, између осталог, начин разврставања сталних средстава (покретних и непокретних) ближе уредити подзаконским актом.

Промена фер вредности настала услед процене некретнина, постројења и опреме не утиче на обрачун пореске амортизације.

Патенти и слична права и иновације

Измене Закона доносе новине у вези са изучавањем квалификованих прихода из пореске основице које оствари обвезник (носилац ауторског или сродног права) по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета сродног права.

Поред тога, у случају настанка капиталног губитка оствареног преносом права на депонованом ауторском делу или предмету сродног права, у опорезиву добит укључује се само 20% тако оствареног капиталног добитка.

Ефекат на пореску основицу и биланс биће приказан у неком од наредних бројева овог часописа, након што буде објављен подзаконски акт који ће ближе уређивати услове и начин изузимања квалификованих прихода из пореске основице.

Нови члан 50ј Закона дефинише остварење пореског кредита на рачун извршеног улагања (30%

од износа) у новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност. Чланом су тачно дефинисана ограничења у признатом пореском кредиту, а прецизно је дефинисан и појам „новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност”.

Закључак

Најистакнутије измене које су предложене у вези са Законом о порезу на добит односе се на измену начина обрачуна амортизације, при чему дугорочно може да се очекује смањење обавеза пореских обвезника. Што се тиче ефеката већ у 2019. години, на рачун измењеног начина обрачуна амортизације неће га бити, али је зато евидентан ефекат признавања издатака за рекламу и пропаганду у пуном износу, уместо досадашњих 10% укупног прихода. Такође, једна од новина је и признавање права на порески кредит у случају новчаних улагања извршених у повећање основног капитала, тзв. „стартап” предузећа. Ту је и признавање трошкова за истраживање и развој у циљу мотивисања предузетника за улагање у истраживачке области, а крајњи циљ је стварање иновативних производа.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Новине у Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање

Народна скупштина Републике Србије донела је Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 – у даљем тексту: Измене Закона). Измене Закона ступиле су на снагу 16. децембра 2018. године.

Основна садржина Измена односи се на:

- смањење стопе доприноса за осигурање за случај незапослености са 1,5% на 0,75%;
- измену периода у коме се, у циљу утврђивања најниже месечне основице доприноса, највише месечне основице доприноса и највише годишње основице доприноса, као полазна величина узима податак о просечној месечној заради у Републици Србији, исплаћеној у периоду за претходних 12 месеци, почев од месеца октобра, уместо месеца новембра према ранијем решењу, према објављеним подацима Републичког завода за статистику;
- прецизирање одређених одредаба у смислу стварања услова за адекватну примену Закона.

Наведене законске одредбе о основицама за обрачун доприноса примењиваће се од 1. јануара 2019. године.

НОВИНЕ ВЕЗАНЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ НАЈНИЖЕ ОСНОВИЦЕ ДОПРИНОСА

У Закону су измењени чл. 37. и 38, који се односе на најнижу месечну основицу доприноса, која, по дефиницији, представља најнижи износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања.

Према иновираним одредбама члана 37, најнижу месечну основицу доприноса чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици, исплаћене односно остварене у периоду за претходних 12 месеци, почев од месеца октобра у текућој години, за који су објављени подаци републичког органа надлежног за послове статистике, ако овим законом није друкчије одређено.

Новина у овом решењу је да ће се најнижа месечна основица доприноса утврђивати на бази просечне месечне зараде у Републици Србији, исплаћене у периоду за претходних 12 месеци, почев од месеца октобра, уместо месеца новембра према досадашњем решењу, у текућој години.

УВОД

У Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15 и 113/17 – у даљем тексту: Закон) извршене су следеће измене и допуне:

1. новине везане за одређивање најниже месечне основице доприноса;
2. новине везане за утврђивање највише месечне основице доприноса;
3. нова методологија за утврђивање највише годишње основице доприноса;
4. смањење стопе доприноса за осигурање од незапослености;
5. могућност фискалног ослобођења за новоосноване послодавце;
6. остале измене у Закону.

Наиме, Републички завод за статистику објављује податке о просечној заради 55 дана по истеку извештајног месеца, тако да ће податак о просечној заради за октобар 2018. године бити познат 25. децембра 2018. године, чиме се стижу услови да нова најнижа основица доприноса буде у примени од 1. јануара 2019. године.

Овом мером предвиђено је потпуно укидање плаћања (пореза и) доприноса на зараде оснивача који су запослени у новооснованом привредном друштву и то највише за девет оснивача запослених, под условима који су претходно наведени.

Наведено фискално ослобођење може да оствари послодавац – привредно друштво, предузетник и предузетник-пољопривредник, који је основан односно регистрован закључно са 31. децембром 2020. године.

Наведена законска мера примењиваће се почев од 1. јануара 2019. године. Изузетно, послодавац који је до дана ступања на снагу Измена Закона стекао право на ослобођење из претходно важећег члана 45г Закона, наставља да користи ослобођење у складу са тим одредбама.

ОСТАЛЕ ИЗМЕНЕ У ЗАКОНУ

У Закону је извршено неколико измена са циљем стварања услова за његову адекватнију примену.

1) У члану 6. тачка 15) промењена је дефиниција **оснивача, односно члана привредног друштва**, па је то сада осигураник – физичко лице које ради у привредном друштву чији је оснивач односно члан, без обзира на то да ли је са привредним друштвом засновало радни однос. Из ове дефиниције избрисане су речи као и обављање *йословосџивених овлашћења и йослова уйрављања у складу са законом којим се уређује йоложај йривредних друшџава*, у циљу усклађивања са изменама извршеним у Закону о пензијском и инвалидском осигурању.

2) Према иновираној тачки 3) у члану 11. Закона (новина је болдирана), обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом јесу и орган, организација или установа (школа, факултет и др.) или друго лице, у којој се ученик или студент налази на обавезном производном раду, **професионалној пракси, практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања.**

Ово прецизирање обвезника доприноса извршено је имајући у виду да, према Закону о дуалном образовању, који ће бити у примени од 1. септембра 2019. године, ученици који обављају учење кроз рад имају право на материјално и финансијско обезбеђење.

ЗАКЉУЧАК

Разлог за доношење овог закона јесте потреба стварања услова за даље фискално растерећење прихода по основу рада кроз смањење стопе доприноса за обавезно социјално осигурање, као и усклађивања одредаба са роком у коме се објављују подаци о просечној месечној заради у Републици Србији, у циљу утврђивања најниже и највише месечне основице доприноса, као износа који се примењују за целу календарску годину и објављују једном годишње. С тим у вези предложено је смањење стопе доприноса за осигурање за случај незапослености са 1,5% на 0,75%. То практично значи да је, са становишта обрачунавања и плаћања доприноса по основу зараде, послодавац ослобођен плаћања дела доприноса који се обрачунава и плаћа на терет послодавца (на терет зараде), као и да се допринос од 0,75% плаћа на терет запосленог (из зараде). На тај начин обезбеђује се мање фискално оптерећење прихода које физичка лица остваре по основу рада, с једне стране, и смањење трошкова пословања за послодавце и друге исплатиоце прихода, с друге стране.

У погледу утврђивања основица доприноса важно је напоменути да је Републички завод за статистику од јануара 2018. године променио извор података и методологију за обрачун просечних зарада. Уместо спровођења месечног истраживања о зарадама, обрачуном просечне зараде по новој методологији обухваћене су све обрачунате зараде за извештајни месец и односе се на зараде запослених који раде са пуним радним временом.

ПС

**ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА
ЧАСОПИС ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?**

011/ 2836-820, 011/2836-821, 011/2836-822
office@ingpro.rs

Новине у Закону о порезу на доходак грађана

У оквиру активности на спровођењу мера економске реформе у складу са економском и социјалном политиком Владе, Народна скупштина Републике Србије донела је и Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018 од 8. 12. 2018. године (у даљем тексту: Измене Закона). Измене Закона ступиле су на снагу 16. децембра 2018. године, а датум почетка примене појединих одредби Измена Закона биће наведен у наредном коментару.

У Закону о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15 и 113/17 – у даљем тексту: Закон) последњим изменама утврђене су битне новине о којима ће бити речи у наставку.

Новине приликом изузимања из дохотка за опорезивање

У члану 9. Закона, који регулише изузимања из дохотка за опорезивање, бележи се неколико новина:

- **Иновирана је тачка 9)**, којом је сада прописано да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу **помоћи у случају смрти запосленог, пензионисаног бившег запосленог или члана породице запосленог** – до 67.145 динара. У вези са овом одредбом треба подсетити на то да се, сходно члану 10. Закона, чланом породице, у смислу овог закона, сматрају брачни друг, родитељи, деца, усвојеник и усвојилац обвезника.
- **Допуњена је тачка 17)**, којом је сада прописано да се, поред пензије и инвалиднина које се остварују по основу права из обавезног пензијског и инвалидског осигурања, **порез на доходак не плаћа ни на примања остварена по основу накнада уз пензију**.
- Ради потпуног појашњења пореског третмана исплата запосленима за чијим је радом престала потреба, у **тачки 19)** прецизира се да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу отпремнине, односно новчане накнаде које послодавац исплаћује запосленом за чијим је радом престала потреба у складу са законом

којим се уређује рад, односно радни односи, односно запосленом који ради на пословима за које више не постоји потреба или постоји потреба смањења броја извршилаца у складу са законом којим се уређује начин одређивања максималног броја запослених у јавном сектору – до износа који је **КАО НАЈНИЖИ** утврђен тим законима.

- **У члан 9. такође је унета и нова тачка 23а)**, којом је прописано да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу **накнаде коју, у складу са законом којим се уређује дуално образовање, као материјално и финансијско обезбеђење ученика остварују ученици који обављају учење кроз рад**. Примена овог става везана је за спровођење Закона о дуалном образовању („Сл. гласник РС”, бр. 101/2017), који почиње да се примењује од школске 2019/2020. године. Значи, **послодавци ће бити ослобођени плаћања пореза када ученику који обавља учење кроз рад обезбеђују**: средства и опрему за личну заштиту на раду; накнаду стварних трошкова превоза од школе до места извођења учења кроз рад и назад, највише у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз; накнаду трошкова исхране у складу са општим актом послодавца; осигурање за случај повреде током учења кроз рад код послодавца; накнаду за учење кроз рад

Ослобођење се остварује закључно са 31. децембром 2020. године.

Овом мером **предвиђено је потпуно укидање плаћања пореза на зараде оснивача који су запослени у новооснованом привредном друштву и то највише за девет оснивача запослених**, под условима који су претходно наведени.

Новине у вези са порезом на капиталне добитке

У Закону је иновиран **члан 72а**, који прописује када се разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности не сматра капиталним добитком, односно губитком. Према важећим одредбама става 1. тачка 5) овог члана, капиталним добитком, односно губитком не сматра се разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када је порески обвезник извршио пренос права, удела или хартија од вредности које је пре преноса имао у свом власништву непрекидно најмање 10 година.

Изузетно, **према измењеном ставу 3.** у овом члану, право на пореско изузимање не остварује се у случају када члан друштва пренесе удео или акције, односно део удела или акција које има у друштву, а по основу тог преноса друштво стиче сопствене уделе односно акције у смислу закона којим се уређују привредна друштва.

Према новом ставу 8. у члану 74. Закона, изузетно од прописаних правила за утврђивање набавне цене за сврху одређивања капиталног добитка, набавном ценом акција, опција на акције и удела које запослени стекне од послодавца или од с послодавцем повезаног лица, сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, сматра се да је набавна цена нула динара.

Према новом ставу у члану 75. Закона, набавна цена хартија од вредности које запослени добије без накнаде од послодавца или од с послодавцем повезаног лица јесте нула динара.

Остале новине у Закону

У Закону је унето више одредби у вези са увођењем опорезивања прихода по основу пружања угоститељских услуга. Те одредбе примењиваће се од 1. јула 2019. године, а односе се (члан 84а) на приходе које физичко лице, сагласно законима којима се уређују угоститељство и туризам,

оствари од пружања угоститељских услуга у угоститељском објекту домаће радиности (кућа, апартман и соба) и објекту сеоског туристичког домаћинства.

Обвезник пореза по основу пружања угоститељских услуга јесте физичко лице које остварује те приходе, а подношење пореских пријава за порез на приходе по основу пружања угоститељских услуга почеће 1. јула 2019. године, па ће обвезници који пријаве пружање ових услуга бити дужни да поднесу пореску пријаву у року од 15 дана од дана правоснажности решења којим се објект домаће радиности и сеоског туризма разврстава у одговарајућу категорију у складу са законом којим се уређује угоститељство (члан 95а).

Према новом ставу 9. у члану 85. Закона, порез на друге приходе не плаћа се ни у случају **отписа дела потраживања који банка има према дужнику по основу кредита** када, сагласно међусобном вансудском поравнању, дужник исплати део потраживања који банка има према њему, а преостали део тог потраживања банка отпише.

Циљ ове новине је смањење проблематичних кредита, посебно у контексту оног дела портфолија стамбених кредита индексираних у швајцарским францима.

У **члану 8. Закона** прецизније је утврђен **порески статус нерезидента**. Према тим новим одредбама, обвезник пореза на доходак грађана јесте и физичко лице које није резидент (у даљем тексту: **нерезидент**) за доходак остварен на територији Републике, при чему се дохотком нарочито сматра доходак који то физичко лице оствари по основу:

- 1) рада који обавља на територији Републике;
- 2) коришћења или располагања правом на територији Републике.

Циљ овог решења је прецизирање шта се сматра дохотком који је остварен на територији Републике Србије од стране нерезидента.

Од 16. 12. 2018. године порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак до износа од 100.000 динара.

Изменама у **члану 83. Закона** повећан је неопорезиви износ за појединачно остварен добитак од игара на срећу са 11.684 динара на 100.000 динара.

Љиљана Симић

Измене Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 – у даљем тексту: ЗПППА) ступио је на снагу 16. децембра 2018. године, а примењује се од 1. марта 2019. године.

Увод

Најважније измене односе се на:

- **укидање овлашћења Пореској управи у области игара на срећу**, односно од 1. марта 2019. г. поступак обављања послова државне управе у области игара на срећу не уређује ЗПППА, већ ови послови прелазе у надлежност Управе за игре на срећу;
- **давање права Пореској управи да доноси решења о утврђивању пореза и без изјашњавања пореског обвезника о чињеницама које су од значаја за утврђивање обавезе**, у случају када се утврђивање врши на основу података из евиденција надлежних органа, при чему порески обвезник није поднео пореску пријаву;
- **установљивање обавезе за органе територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавна предузећа и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења** (нпр. нотари) **да, на захтев органа јединице локалне самоуправе, доставе податке којима располажу, а који су од значаја за утврђивање, контролу и наплату изворних прихода јединице локалне самоуправе.**

Послови државне управе у области игара на срећу

Укинута су овлашћења Пореској управи у области игара на срећу, односно од 1. марта 2019. г. поступак обављања послова државне управе у области игара на срећу не уређује ЗПППА, већ ови послови прелазе у надлежност Управе за игре на срећу.

Овде треба подсетити на то да је Пореска управа преузела обављање послова државне управе у области игара на срећу, у складу са прописима

којима се уређују игре на срећу, од Управе за игре на срећу Законом о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 93/2012).

Право Пореске управе да доноси решење о утврђивању пореза и без изјашњавања пореског обвезника о чињеницама

Пореска управа добија право да доноси решења о утврђивању пореза и без изјашњавања пореског обвезника о чињеницама које су од значаја за утврђивање обавезе, у случају када се утврђивање врши на основу података из евиденција надлежних органа, при чему порески обвезник није поднео пореску пријаву.

Наиме, према одредбама члана 55. став 2. ЗПППА-а, пореско решење о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона Пореска управа доноси на основу података из евиденција надлежних органа, података из пореске пријаве, односно измењене пореске пријаве, а по потреби, и на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника.

Новим ставом 4. овог члана прописано је да, изузетно од става 2, ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву, Пореска управа доноси пореско решење о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка 2) овог закона без претходног изјашњења обвезника о чињеницама које су од значаја за одлучивање, када се утврђивање пореза врши на основу података из евиденција надлежних органа, односно документације издате од стране надлежних органа и јавних бележника.

Одредбом члана 54. став 2. тачка (2) ЗПППА-а прописано је да утврђивање пореза обавља Пореска

управа доношењем пореског решења у случајевима када је Законом прописано да се не спроводи самоопорезивање или када је Законом прописано да, упркос самоопорезивању, пореско решење мора да се донесе.

Утврђивање пореза је делатност Пореске управе, односно пореског обвезника, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању Законом прописаних радњи којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе. Ово решење, поред елемената уређених Законом, садржи и налог пореском обвезнику да порез плати у прописаном року на прописане уплатне рачуне јавних прихода (став 3).

Достављање података од значаја за утврђивање, контролу и наплату изворних прихода органу јединице локале самоуправе

Установљена је обавеза за органе територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавна предузећа и правна и физичка лица којима су

поверена јавна овлашћења (нпр. нотари) да, на захтев органа јединице локалне самоуправе, доставе податке којима располажу, а који су од значаја за утврђивање, контролу и наплату изворних прихода јединице локалне самоуправе.

Према одредби става 1. члана 159б ЗПППА-а, државни органи и организације, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавна предузећа и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења дужни су да, на захтев органа јединице локалне самоуправе, у року од 30 дана од дана пријема захтева доставе податке којима располажу вршећи послове из своје надлежности, а који су од значаја за утврђивање, контролу и наплату изворних прихода јединице локалне самоуправе, на које се примењује овај закон.

До ових измена ова обавеза је важила само за државне органе и организације.

Према ставу 2. овог члана ЗПППА-а, јединица локалне самоуправе не плаћа накнаду трошкова, односно таксу за податке које прибавља од органа и организација из става 1. овог члана, за потребе утврђивања њених изворних прихода на које се примењује овај закон.

ПС

електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у ПДФ формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За уређивање и групе информације ишшиће нам на: office@ingpro.rs
или нас позовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Дипл. екон. Маја Јовановић, буџетски инспектор

Новине у одређивању основице плата, зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава – примена Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код јавних предузећа –

Закон о изменама и допунама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава усвојен је и објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018 дана 8. 12. 2018. године. Ова измена је део фазног напуштања Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава и односи се пре свега на оне кориснике јавних средстава који су имали обавезу уплате средстава по овом основу у буџет, и то на републичка и локална јавна предузећа, при чему ће зараде запосленима у поменутиим корисницима јавних средстава од 1. јануара 2019. године бити увећане 5%, односно умањење које је до сада било 10%, смањено је на 5%.

Увећање зараде запослених у јавним предузећима за 5% од 1. јануара 2019. године

Увод: Контрола обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима

Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. Гласник РС”, бр. 116/14 – у даљем тексту: Закон) ступио је на правну снагу 28. новембра 2014. године, а примењује се почев од исплате плате, односно зараде за новембар 2014. године.

Закон о изменама и допунама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава усвојен је и објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018 дана 8. 12. 2018. године. Ова измена је део фазног напуштања Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања

код корисника јавних средстава и односи се пре свега на оне кориснике јавних средстава који су имали обавезу уплате средстава по овом основу у буџет, и то на републичка и локална јавна предузећа, при чему ће зараде запосленима у поменутиим корисницима јавних средстава од 1. јануара 2019. године бити увећане 5%, односно умањење које је до сада било 10%, смањено је на 5%.

Предмет опорезивања

Одредбама члана 1. Закона утврђено је да се овим законом привремено уређује основица за обрачун и исплату плата, односно зарада, као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава. Основицом се, у смислу овог закона, сматра вредност радног часа, вредност бода, односно вредност основне зараде.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да се у овом закону **платом** сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава, утврђена у складу са законом који уређује радне односе, односно плата изабраног, именованог и постављеног

обрасца ЗИП-1, од којих по један примерак лично достављају Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, други примерак Министарству финансија, а трећи примерак, који оверавају оба министарства, задржавају за себе, при чему се на основу њега саставља и подноси образац ППП-ПД Пореској управи.

У пракси ова јавна предузећа након овере у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања обрасце лично достављају у Министарство привреде, односно Сектору за контролу, надзор и управне послове у области јавних предузећа и привредних регистара, који прати пословање јавних предузећа и врши контролу и поређење података у обрасцима. Након извршене контроле обрасци се достављају на оверу у Министарство финансија.

На овај начин поменута министарства врше контролу и реализацију годишњих програма пословања кроз месечне исплате зарада/накнада зарада за предузеће чији је оснивач Република. У поступку контроле проверава се да ли је број запослених за које је обрачуната зарада у складу са програмом пословања.

Контрола и овера обрачунатих зарада врши се најмање два пута у току месеца, односно у зависности од динамике исплате зараде за 33 предузећа чији је оснивач Република.

Закључак

Предмет умањења по Закону је нето основица (вредност радног часа, вредност бода); нето основна зарада, односно нето основна плата и нето друго стално примање.

Може се закључити да предмет умањења по Закону није плата, односно зарада која у себи садржи све елементе који чине плату, односно зараду у смислу закона којим су уређене плате, односно зараде. Одредбама Закона не мењају се одредбе закона којима је уређено шта чини зараду (плату), односно који су елементи зараде (плате) запосленог, већ се привремено уређује основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Умањењем основице умањују се сва примања запослених из радног односа чија висина зависи од висине наведене основице.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронској издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе и за неблагоприятно плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблагоприятно плаћене јавне приходе, на неблагоприятно плаћен царински дуг и неблагоприятно плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За упитицања и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Новине у Закону о буџетском систему

Народна скупштина Републике Србије усвојила је на својој редовној седници од 7. децембра 2018. године Закон о буџету Републике Србије за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр 95/2018). Да би могао да се спроводи овај закон, било је неминовно да се донесе читав низ измењених и допуњених пратећих прописа. Један од њих је и Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему, који је такође објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018, а његова примена почиње наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, тј. од 9. децембра 2018. године. Иначе, ово су већ дванаесте измене Закона о буџетском систему од када је донесен и потребно је обратити нарочиту пажњу на поједине одредбе чланова које су се мењале од 2010. године наовамо, закључно са последњим изменама и допунама из децембра 2018. године.

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему има 23 члана који мењају, укидају или допуњују одредбе до тада важећег Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009... 113/2017).

Фискална стратегија

Један од главних циљева Фискалне стратегије више није процена утицаја фискалне политике на међугенерациску расподелу дохотка и процена одрживости фискалне политике, већ само процена одрживости фискалне политике.

Фискална стратегија садржи:

- средњорочне пројекције макроекономских агрегата и индикатора;
- средњорочне пројекције фискалних агрегата и индикатора, уз анализу фискалних економских политика и структурних реформи;
- циљеве и смернице економске и фискалне политике Владе за средњорочни период за који се доноси Фискална стратегија;
- консолидовани буџет општег нивоa државе, као и консолидоване буџете централног и локалног нивоa државе;
- средњорочни оквир расхода буџета Републике Србије у складу са приоритетним областима финансирања, које укључују средњорочне

приоритете јавних инвестиција, при чему средњорочни оквир расхода представља укупне расходе по корисницима буџетских средстава за наредну буџетску годину, са пројекцијама за наредне две године;

- процену и квантификацију фискалних ризика и потенцијалних обавеза;
- поређење остварења и нових пројекција са пројекцијама објављеним у претходној Фискалној стратегији;
- стратегију за управљање дугом државе у периоду за који се доноси Фискална стратегија, при чему ревидирана Фискална стратегија садржи и преглед ненаменских и наменских трансфера из буџета Републике Србије појединачно за сваку јединицу локалне самоуправе;
- мишљење Фискалног савета о Нацрту фискалне стратегије;
- мишљење Народне банке Србије о Нацрту фискалне стратегије.

Фискална правила

Овим изменама **омогућава се повећање плата у јавном сектору** у 2019. години, имајући у виду чињеницу да су фискална кретања током 2018. године била боља од планираних. Предлагач закона за повећање плата у јавном сектору пошао је од чињенице да је крајем августа 2018.

● **Неправилност** подразумева свако кршење неке одредбе, прописаних правила и уговора, које је последица поступка или пропуста лица запослених код корисника јавних средстава, уговарача, крајњих корисника и крајњих примаца, при чему као последицу има или би могло да има негативан утицај на остваривање циљева корисника јавних средстава и/или неоправдане трошкове.

Закључак

Разлози који су утицали на доношење Закона по хитном поступку, сходно члану 167.

Пословника Народне Скупштине („Сл. гласник РС”, бр. 20/12), проистичу из потребе да се стекну услови за примену предложених законских решења у Закону о буџету Републике Србије за **2019. годину**, као и у одлукама о буџету локалне власти такође за 2019. годину.

Усвојена решења примењују се у Закону о буџету Републике Србије за 2019. годину и одлукама о буџету локалне власти за 2019. годину.

Часопис
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
препоручите и другима.

дипл. правник Борислав Ињац, виши царински инспектор

Нови Царински закон и Закон о царинској служби

Народна скупштина Републике Србије усвојила је 7. децембра 2018. године нови Царински закон и Закон о царинској служби.

Да би се избегла правна несигурност услед употребе више прописа истог назива и обезбедило пословној заједници да лакше схвати своја права и обавезе, област царинског пословања убудуће ће бити регулисана:

- Царинским законом, који прописује општа правила и поступке који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије, и
- Законом о царинској служби, који ближе регулише надлежност, организовање и пословање царинске службе, радноправни положај и овлашћења лица запослених у Управи царина, као и начин прикупљања, евидентирања, обраде и заштите података до којих Управа царина долази службеним путем.

Нови Царински закон почиње да се примењује 17. 6. 2019. године.

Нови Царински закон („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018) ступио је на снагу 16. децембра 2018. године, а почеће да се примењује протеком рока од шест месеци од дана ступања на снагу, тј. 17. јуна 2019. године. У том року надлежно министарство треба да донесе подзаконске акте попут уредбе

којом ће се ближе појаснити спровођење закона и правилника којим ће се ближе прописати облик, садржина, подношење и попуњавање декларација и других образаца у царинском поступку. Очекује се да пратећа уредба буде изузетно обимна (од 700 до 900 чланова) јер ће садржати одредбе којима се регулише широка област која је у законодавству Европске уније регулисана двома уредбама.

затражи заштиту, а ако спроведене службене радње угрожавају редовне легалне пословне активности контролисаног субјекта, исти може да захтева да се мере контроле прилагоде тако да се омогући несметано пословање.

г) Возачи теретних возила и пловила обавезни су да поштују светлосне и звучне сигнале дате од стране царинских службеника и на њихов захтев морају да се зауставе и омогуће контролу. Царински службеници имају овлашћења да легитимишу присутна лица, да изврше преглед, привремено

задрже превозно средство и робу, као и да испитају лица за која сматрају да имају потребне информације, да их претресу и да притом примене средства принуде својствена полицијским службеницима.

д) На рад царинске службе не примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор, па пословна заједница, ради заштите својих интереса, мора да уложи додатни напор како би стекла знања специфична за царински поступак.

ПС

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, а сва ова документа међусобно су повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За информације и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Прелазак са простог на двојно књиговодство од 1. 1. 2019. године

Дана 18. децембра 2017. године усвојене су бројне измене Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017), који је кључни закон за регулисање пореских и других обавеза предузетника. У складу са тим изменама од 1. 1. 2019. године укинута је могућност предузетницима да пословне књиге воде по систему простог књиговодства и обавезан је прелазак на систем двојног књиговодства. Предузетници ће морати да раде финансијске извештаје свог пословања за 2019. на исти начин као и микро правна лица.

Увод

Предузетник, односно физичко лице које у уписано у регистар Агенције за привредне регистре, а порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит, од 1. 1. 2019. године пословне књиге обавезно води по систему **двојног** књиговодства.

Промена нема код предузетника-паушалаца, који су и даље дужни да воде само пословну књигу о оствареном промету (КПО).

Пословне књиге по систему простог књиговодства и даље воде:

- Предузетник-пољопривредник: обвезник пореза по основу прихода од пољопривреде и шумарства – физичко лице које је носилац породичног пољопривредног газдинства уписаног у Регистар пољопривредних газдинстава – и порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит.

Изузетак: Носиоци пољопривредних газдинстава који су у систему ПДВ-а или су се определили да воде пословне књиге = двојно књиговодство

- Предузетник – друго лице: физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, као и свако друго физичко лице које обавља делатност, независно од тога да ли је та делатност регистрована, и порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит (у даљем тексту: предузетник – друго лице).

Суштина преласка је коришћење података из досадашњих евиденција (односно на дан 31. 12. 2018. године) и њихов правилан унос у пословне књиге, односно на конта која дефинише Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014).

Детаљан попис на дан 31. 12. 2018. године

С обзиром на чињеницу да се у простом књиговодству стање укупних средстава и извора средстава одређеног правног субјекта утврђује инвентарисањем (пописивањем) имовине и обавеза на одређени дан, на тај начин води се и у поступку преласка са простог на двојно књиговодство. Значи, пописују се (инвентаришу):

- основна средства и ситни инвентар;
- залихе материјала, недовршене производње, готових производа, робе;
- потраживања од купаца;
- стање на текућем и другим рачунима;
- обавезе (према добављачима, обавезе за кредите (робне и/или финансијске), обавезе према запосленима, обавезе за порезе и друге јавне приходе).

Основна средства и ситни инвентар

На дан 31. 12. 2018. године евиденција ПК-2 (Књига основних средстава и ситног инвентара) мора да одражава стварно стање основних средстава и ситног инвентара, констатовано пописом.

Ред. бр.	Конто	Опис	Износ	
			Дуг.	Пот.
1.	012	Софтвер и остала права	80.000	
	019	Исправка вредности нематеријалне имовине		48.000
	023	Постројења и опрема	2.000.000	
	029	Исправка вредности некретнина, постројења и опреме		1.050.000
	131	Роба у магацину	80.000	
	204	Купци у земљи	105.000	
	241	Текући рачун	950.000	
	700	Отварање главне књиге		2.117.000
за отварање почетног стања рачуна акције				
2.	700	Отварање главне књиге	2.117.000	
	309	Остали основни капитал		852.000
	340	Нераспоређени добитак ранијих година		350.000
	422	Краткорочни кредити и зајмови у земљи		790.000
	435	Добављачи у земљи		90.000
	479	Обавезе за ПДВ...		35.000
за отварање почетног стања рачуна пасиве				

Правилник о рачуноводству

И код простог и код двојног књиговодства постоји обавеза да предузетници морају да уреде начин вођења књига неким својим општим актом (правилником, одлуком). Међутим, велики број предузетника који воде књиге у систему простог књиговодства нема такву врсту интерног акта.

У систему двојног књиговодства неопходно је да се, у складу са Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018), уреде питања од значаја за спровођење рачуноводствене политике, а пре свега питања из области вођења књиговодства и састављања књиговодствених исправа (Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама).

Закључак

Предузетници који су до сада водили просто књиговодство, а од 1. 1. 2019. године имају законску обавезу преласка на двојно књиговодство, по закључењу пословних књига за 2018. годину отварају пословне књиге за 2019. годину по систему двојног књиговодства.

Најочигледнија последица увођења двојног књиговодства, која ће утицати на досадашњу пословну праксу, јесте успостављање потпуне транспарентности прихода и расхода, значајно смањење маневарског простора у вези са обрачуном добити. Двојно књиговодство намеће обавезу веома одговорног и озбиљног финансијског пословања. Увођење потпуне транспарентности пословања може да се сматра и основним мотивом законодавца приликом доношења овог решења.

Обим административног посла за предузетника умерено се увећава, али се посао књиговође знатно повећава. За предузетника се већи обим административног посла односи првенствено на ажурност прикупљања документације и учесталост комуникације са књиговођом. Што се тиче књиговође, обим књижења се повећава јер је сада потребно евидентирати сваку финансијску промену. Са аспекта мањих предузетника то значи сигурно дуплирање обима књижења, а код предузетника са већим обимом пословања књиговођин посао може да се повећа и до десет пута.

Мр Милица Бјелић, овлашћени екстерни и интерни ревизор

Кључне измене МСФИ за МСП

– примена 31. 12. 2019, ретроактивна примена са стањем на 31. 12. 2018. дозвољена

У „Службеном гласнику РС” бр. 83/2018 објављено је Решење о утврђивању превода Међународног стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и нови превод који садржи измене и допуне из 2015. године. Нови МСФИ за МСП примењује се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. 12. 2019. године. Правна лица могу да примене нови МСФИ за МСП и у финансијским извештајима на дан 31. 12. 2018. године, уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје.

Увод

Законом о рачуноводству уређују се три оквира финансијског извештавања у Републици Србији, односно правила за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима обвезника. У складу са чланом 21. Закона, обвезници примене Међународног стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП), као једног од оквира финансијског извештавања, јесу:

- мала правна лица;
- средња правна лица уколико одлуче да не примењују Међународне рачуноводствене стандарде, односно Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МРС/МСФИ);
- микро и друга правна лица која одлуче да не примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014).

Мала правна лица обавезно примењују МСФИ за МСП, док средња, микро и друга правна лица имају могућност избора.

У случају прве примене МСФИ за МСП, правна лица и предузетници дужни су да примене одељак 35 – Прелазак на МСФИ за МСП – на прве финансијске извештаје усклађене са овим стандардом.

Најзначајније измене МСФИ за МСП следе у наставку:

- увођење модела ревалоризације (процене по фер вредности) приликом накнадног вредновања некретнина, постројења и опреме;
- признавање и вредновање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза усклађено је са захтевима из МРС 12;
- признавање и вредновање средстава у вези са истраживањем минералних ресурса усклађено је са захтевима из МСФИ 6;
- измене појединих одељака у вези са признавањем и вредновањем;
- измене појединих одељака у вези са обелодањивањем.

Одељак 17 – Модел ревалоризације (фер вредности) као опција накнадног вредновања некретнина, постројења и опреме

Изменама параграфа 17.5 прецизирано је да се ставке као што су резервни делови, помоћна опрема и опрема за сервисирање, признају у складу са овим одељком када задовољавају дефиницију некретнина, постројења и опреме. У супротном, овакве ставке класификују се као залихе.

Параграф 17.6 новог МСФИ за МСП уводи концепт **трошка замене** за утврђивање садашње вредности дела некретнине, постројења или опреме **који се замењује**.

Процена некретнина, постројења и опреме са аспекта пореских прописа

Министарство финансија је 13. августа 2018. године издало мишљења бр. 430-00-00835/2017-04 и бр. 430-00-00073/2018-04, у којима је изнет став да правна лица која примењују **Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња предузећа (МСФИ за МСП)**, односно **Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица (Правилник)**, немају основ да пореску основуцу за порез на имовину непокретности утврђују по методу фер вредности.

У овим мишљењима Министарство финансија се позива на одредбу Закона о порезима на имовину, која прописује да правна лица која непокретности у својим пословним књигама исказују по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама, утврђују пореску основуцу у износу фер вредности ових непокретности на последњи дан пословне године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину.

Према мишљењу Министарства, како наведе на одредба изричито не наводи МСФИ за МСП, као ни Правилник, обвезници који примењују фер вредновање у складу са овим рачуноводственим оквирима не могу да утврђују основуцу пореза на имовину у висини фер вредности.

Народна скупштина Републике Србије на седници одржаној 7. децембра 2018. године усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину (у даљем тексту: Закон), који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 95/2018, а ступио је на снагу 16. децембра 2018. године. Међутим, и наведеним изменама Закона и даље

није промењено то да правна лица која примењују МСФИ за МСП основуцу пореза на имовину могу да утврђују у висини фер вредности. У складу са чланом 7. Закона, наведена могућност и даље је остављена правним лицима која примењују МРС/МСФИ.

Са аспекта примене Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење и 112/2015, 113/2017 и 95/2018) и коришћења метода ревалоризације за вредновање некретнина, постројења и опреме, треба имати у виду следеће:

- Промена фер вредности, настала услед процене некретнина, постројења и опреме, не утиче на обрачун пореске амортизације.
- За сврху одређивања капиталног добитка, набавна цена је цена по којој је обвезник стекао имовину, умањена по основу амортизације утврђене у складу са овим законом. Набавна цена за сврху утврђивања капиталног добитка коригује се на процењену, односно фер вредност утврђену у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, уколико је промена на фер вредност исказивана у целини као приход периода у коме је вршена.

Повећање вредности имовине по основу процене фер вредности, које се исказује на рачуну ззо, а не у корист прихода, не признаје се приликом обрачуна капиталног добитка у периоду продаје, односно другог преноса уз накнаду. Другим речима: повећање по основу процене, књижено на рачуну ззо, не увећава набавну вредност за сврху утврђивања капиталног добитка односно губитка.

ING-PRO

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

10 корака пре састављања завршног рачуна за 2018. годину

Предуслов за састављање финансијских извештаја јесте реално вредновање имовине, обавеза, прихода и расхода предузећа, а да би се то постигло нужно је извршити низ припремних активности.

Увод

Финансијски извештаји су портрет сваког правног лица, односно предузетника, јер информишу све заинтересоване интерне и вањске кориснике о финансијском положају и успешности предузећа. Квалитет нашег портрета зависи од ажурности и тачности приликом евидентирања пословних догађаја, али и од адекватно спроведених припремних радњи за састављање финансијских извештаја.

Целокупни рачуноводствени процес чини:

- евидентирање пословних догађаја;
- анализирање бруто биланса и картица рачуна и отклањање уочених грешака;
- **провођење завршних књижења пре закључка стања;**
- састављање пореских пријава;
- састављање финансијских извештаја;
- закључак стања и пренос почетног стања у нову пословну годину.

Попис

У броју 12/2018 детаљније је разматрана тема годишњег пописа имовине и обавеза за 2018. годину. На овом месту указује се само на суштинске аспекте:

- Вршење пописа је обавеза за сва правна лица и предузетнике.
- Попис може да се обави и на неки други датум у току пословне године, али је онда на 31. 12. 2018. године неопходно извршити свођење на тај дан.
- Сви су дужни да својим општим актом ближе уреде начине и рокове вршења пописа.
- Обавезно је састављање Извештаја о попису, а надлежни орган у предузећу дужан је да га усвоји до 29. јануара 2019. године.

Предмет годишњег пописа правних лица и предузетника јесу укупна имовина и обавезе са стањем на дан 31. 12. године за коју се врши попис. Имовина која је предмет пописа обухвата:

- нематеријалну имовину,
- некретнине, постројења и опрему,
- инвестиционе некретнине,
- биолошка средства,
- залихе материјала, недовршене производње, готових производа и робе,
- стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља,
- финансијске пласмане и потраживања и
- готовинске еквиваленте и готовину.

Усаглашавање потраживања и обавеза

Усаглашавање међусобних потраживања и обавеза иницира поверилац. Међутим, уколико исто не иницира поверилац, то онда треба да учини дужник. Правна лица која састављају Напомене уз финансијске извештаје дужна су да у том извештају обелодане неусаглашена потраживања и обавезе у укупном износу. Усаглашавање међусобних потраживања и обавеза врши се уобичајено, путем потписивања обрасца ИОС – Извод отворених ставки.

Уколико се дужник слаже са стањем својих обавеза приказаним у примљеној исправи, исто потврђује својим потписом и печатом. Уколико то није случај, потребно је да дужник сачини писано образложење својих разлога за неслагање за сваки појединачни рачун који је споран и да га достави повериоцу, након чега је поверилац дужан да испита узроке неслагања. Усклађивање се врши поређењем прокњижених промена на картицама дужника и повериоца. Најчешћи узрок неслагања је постојање неевидентираних обавеза у пословним књигама дужника. У том случају потребно је

Пример: Директни отпис потраживања

Наставља се пример за купца А против кога је у 2019. години покренут извршни поступак ради наплате потраживања. Ради се директни отпис:

Ред. бр.	Конто	Опис	Износ	
			Д	П
1.	204	Купци у земљи		65.000
	209	Исправка вредности потраживања од продаје	10.200	
	576	Расходи по основу директних отписа потраживања	54.800	
за директни отпис потраживања од купца А				

Што се тиче пореског третмана насталих расхода, поново се тумачи члан 16. Пореза на добит правних лица. С обзиром на то да је у 2018. години порески признат расход био 9.000 динара (за делимични исправак потраживања доспелих преко 60 дана), у 2019. години порески признат расход је $54.800 + 1.200 = 56.000$ динара. Ових 1.200 динара није било признато као порески расход јер се односило на исправку вредности потраживања која су доспела мање од 60 дана. У тренутку директног отписа стечени су услови за отпис свих потраживања од овог купца.

Провере

На самом крају извршава се још једна провера – да ли су сва прелазна конта затворена, да ли су укалкулисане све зараде и накнаде зарада за пословну 2018. годину, без обзира на то да ли је извршена њихова исплата, као што се и још једном проверава да ли су рачуноводствене политике правилно примењене на новонабављена средства.

**ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА
ЧАСОПИС ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?**

011/ 2836-820
011/2836-821
011/2836-822
office@ingpro.rs

Закључак

Подсетник	Завршено
Попис	✓
Усаглашавање потраживања и обавеза	✓
Усклађивање књиговодствених евиденција	✓
Усаглашавање са пореском управом	✓
Обрачун курсних разлика	✓
Прекњижавање односно рекласификације	✓
Књижење временског разграничења прихода и расхода	✓
Обрачуни и друга књижења која се сада раде	✓
Обезвређење сумњивих потраживања	✓
Провере	✓
Може да се почне састављање финансијских извештаја	

Припрема финансијских извештаја може да почне тек након што се заврши приказани низ активности, које су нужне за реално вредновање прихода и расхода, имовине и обавеза на дан 31. 12. 2018. године. Наведене активности спроводе се у складу са одредбама Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018), Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014), МРС/МСФИ, МСФИ за МСП или Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014), Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и других интерних аката друштва.

Завршена је пословна година. Без обзира на то колико задовољни били постигнутим резултатом пословања, тржишном позицијом, испуњеношћу постављеног плана, сва правна лица и предузетници који воде двојно књиговодство почињу са припремама за завршни рачун.

Мр Милица Бјелић, овлашћени екстерни и интерни ревизор

Рачуноводствено евидентирање резултата пописа

Извештај о извршеном попису, заједно са пописним листама и одлукама надлежног органа правног лица, односно предузетника, доставља се на књижење ради усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Предмет овог чланка је књижење резултата годишњег редовног пописа вишкова и мањкова, као и рачуноводствено евидентирање расхода добара по попису у финансијском књиговодству.

Увод

Према члану 10. **Закон о рачуноводству** („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 – у даљем **Шексју**: **Закон**), рачуноводствене исправе и друга документација у вези са насталим пословним променама достављају се на књижење у року од три радна дана од дана када је пословна промена настала, односно у року од три радна дана од датума њиховог пријема. **Датумом настанка пословне промене сматра се датум доношења одлуке о усвајању извештаја о попису. Лица која су задужена за рачуноводствено евидентирање резултата пописа дужна су да их прокњиже у року од пет радних дана од дана пријема.** Књижење се спроводи на 31. 12. године на коју се попис односи, односно на последњи радни дан пословне године, како би књиговодствено стање на дан биланса било усклађено са стварним стањем утврђеним пописом.

Рачуноводствено евидентирање мањкова и вишкова

Мањкови добара који се утврде пописом могу да се односе на основна средства и залихе (резервне делове, инвентар, ауто-гуме и амбалажу и други материјал, робу, готове производе и недовршену производњу). Мањак добара може да настане као последица замене добара, крађе, више силе, неадекватне испоруке добара, односно по основу више испоручених добара у односу на фактурисану количину купцима итд.

Мањак утврђен пописом може да се покрије на терет правног лица, на терет одговорног лица или на терет осигурања, ако је имовина била осигурана.

Полазећи од начина покривања, рачуноводствено евидентирање мањкова, у складу са **Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за њивредна друштва, задруге и њредузејнике** („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – у даљем **Шексју**: **Правилник**), врши се на следећим рачунима:

- На рачуну 574 – Мањкови – исказују се мањкови средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа, осим мањкова учинака који се исказују у оквиру класе 9. На овом рачуну књижи се мањак на основу одлуке надлежног органа, који пада на терет друштва. Износ мањка, заједно са обрачунатим порезима (ПДВ-ом и акцизом ако се обрачунава), пада на терет рачуна 574.
- На рачуну 221 – Потраживања од запослених – исказују се, између осталог, мањкови који се накнађују од запослених. Уколико утврђени мањкови по одлуци надлежног органа падају на терет одговорних лица, односно запослених, мањак се, заједно са обрачунатим порезима, књижи задужењем рачуна Потраживања од запослених.
- На рачуну 228 – Остала краткорочна потраживања – евидентира се потраживање од осигуравајућег друштва у случају да је имовина за коју је утврђен мањак била осигурана.

Правилником о Контном оквиру за рачуноводствено **евидентирање вишкова** у финансијском књиговодству **предвиђен је рачун 674 – Вишкови.**

произлази да, ако је реч о добрима која немају вредност (тржишну), не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ-а.

Када се ради о утврђеном расходу добара, правна лица и предузетници имају обавезу обрачуна и плаћања ПДВ-а на расход добара изнад количине одређене Нормативом за утврђивање расхода на који се не плаћа порез на додату вредност (у даљем тексту: Норматив), у складу са чланом 4. **Уредбе о количини расхода (кало, расшур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 124/2004 – у даљем тексту: Уредба).**

За добра која нису обухваћена Нормативом потребно је да правно лице интерним актом уреди количину расхода за коју неће постојати обавеза обрачуна и плаћања ПДВ-а, уколико надлежни порески орган не утврди другу количину.

Међутим, постоје два изузетка од примене Уредбе, а односе се на:

- расход настао услед дејства више силе, на који се ПДВ не плаћа у количини утврђеној актом организације надлежне за осигурање, односно актом надлежног државног органа за процену штете, и
- расход настао због протека рока трајања производа, под условом да је рок трајања утиснут односно одштампан на производу или је на други начин одређен од стране произвођача и ако је при утврђивању расхода присутан био представник Пореске управе, а ако се представник Пореске управе у року од пет дана од дана подношења захтева не одазове позиву обвезника, признају се утврђене количине исказане у записнику обвезника.

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Обрачун рачуноводствене амортизације за 2018. годину

Обрачун рачуноводствене амортизације је законом прописана обавеза свих привредних субјеката који у својим пословним књигама имају исказану нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему. Рачуноводствена амортизација обрачунава се најмање једном годишње (31. 12).

Обавезу да врше обрачун амортизације имају сва правна лица и предузетници који финансијске извештаје састављају у складу са Законом о рачуноводству и:

- примењују пуне МРС/МСФИ;
- примењују МСФИ за МСП;
- примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица;
- воде пословне књиге по систему простог књиговодства.

Увод

Прописи који обавезују редовно обрачунавање амортизације следе:

- Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018);

- Међународни рачуноводствени стандарди и Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МРС/МСФИ);
- Међународни стандард финансијског извештавања (МСФИ) за мале и средње ентитете (у даљем тексту: МСФИ за МСП);
- Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014 – у даљем тексту: Правилник за микро и друга правна лица);
- Правилник о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства („Сл. гласник РС”, бр. 140/2004 и 44/2018);
- Рачуноводствене политике које правно лице и предузетник доноси у складу са МРС/МСФИ,

Престанак обрачуна амортизације

Амортизација престаје да се обрачунава када:

- дуготрајна имовина је у потпуности отписана;
- дуготрајна имовина се на било који начин отуђи (прода, расходује, уступи без надокнаде и сл.) и
- када је средство, по МСФИ 5 – Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања, класификовано као средство намењено продаји.

Само у ова три случаја престаје обавеза обрачуна амортизације.

За средства која су привремено стављена ван употребе, обавеза обрачуна амортизације и даље постоји.

Закључак

О обрачуну пореске амортизације за 2018. годину пишемо у следећем броју часописа „Пословни саветник”.

Обрачун и књижење амортизације неке су од припремних радњи на крају сваке године, пре израде финансијских извештаја. Осим рачуноводствене амортизације, паралелно се припрема и обрачун пореске амортизације.

Приликом обухватања дуготрајне имовине потребно је водити рачуна да се не праве грешке које су у пракси прилично честе:

- Рачуноводственим политикама треба **недвосмислено** уредити поступак вредновања нематеријалне и материјалне дуготрајне имовине након почетног признавања – опредељење за један од два модела (модел набавне вредности или модел ревалоризације), поштујући одредбе релевантних прописа за свако предузеће (МРС/МСФИ, МСФИ за МСП, Правилник за микро и друга правна лица).

- Критеријуми за евидентирање накнадних улагања у већ призната средства морају бити прецизирани рачуноводственим политикама.

- Процена корисног века трајања мора да се врши на сваки 31. 12, дакле обавезно је редовно преиспитивање преосталог века трајања и утврђивање амортизационе стопе у складу са њим.

- Критеријуми за тестирање на обезвређење, односно процену надокнадиве вредности морају бити прецизирани рачуноводственим политикама.

- Резидуалну вредност треба реално утврђивати, а не претпоставити да је нема по аутоматизму.

- Избор методе обрачуна амортизације мора да буде заснован на стварним карактеристикама средства и његовог коришћења, а не да се бира пропорционална метода за свако средство (или групу средстава) зато што је најчешће коришћена и најједноставнија за обрачун.

електронски часопис**ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

www.legeartis.rs

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у ПДФ формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За уређивање и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs

или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Мр Милица Бјелић, овлашћени екстерни и интерни ревизор

Састављање образаца Биланс стања и Биланс успеха за 2018. годину

Биланс стања и Биланс успеха два су финансијска извештаја која састављају сва правна лица и предузетници.

Увод

Финансијски извештаји Биланс стања и Биланс успеха састављају се на начин прописан **Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014 – у даљем тексту: Правилник)**. Овај правилник регулише садржину и форму свих финансијских извештаја, а примењују га привредна друштва, задруге, предузетници који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, факторинг друштва, установе које обављају делатност ради стицања добити, правна лица која, у складу са посебним прописима, примењују одредбе закона, огранци и други организациони делови страних правних лица који обављају привредну делатност у Републици Србији, у складу са **Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013, 30/2018 – у даљем тексту: Закон)**.

Скрећемо пажњу корисницима да је Агенција за привредне регистре на свом сајту објавила обавештење да **предузетници који од 1. јануара 2019. године мењају начин вођења пословних књига, прелазећи са простог на двојно књиговодство, нису обвезници састављања и достављања финансијских извештаја за 2018. годину јер су до краја 2018. године водили пословне књиге по систему простог књиговодства. Ови предузетници треба да се пријаве у евиденцију обвезника за достављање финансијских извештаја тек крајем 2019. године.**

Општа правила за састављање финансијских извештаја

- У заглављу образаца финансијских извештаја Биланс стања и Биланс успеха потребно је

унети основне податке о правном лицу, односно предузетнику, који се односе на назив, седиште, шифру делатности, матични број и ПИБ.

- Садржина група рачуна и самих рачуна у обрасцима финансијских извештаја одређује се на основу **Правилника о Конјном оквиру и садржини рачуна у Конјном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – у даљем тексту: Правилник о Конјном оквиру)**.

- Подаци се исказују у обрасцима у хиљадама динара, док се број акција и запослених исказује у целом броју.

- У колону „Претходна година” у свим обрасцима редовних финансијских извештаја за извештајну, у овом случају 2018. годину, уносе се упоредни подаци, односно подаци за 2017. годину.

- Правно лице, односно предузетник који је у току пословне године имао статусну промену или је над њим покренут поступак стечаја или ликвидације, у колону финансијских извештаја која се односи на текућу годину уноси податке за цео период обједињено, у нето износу и то после пребијања резултата пре и после промене, а на обрасцима ставља назнаку „статусна промена”, „стечај” или „ликвидација”. Уколико је статусном променом настало ново правно лице, оно попуњава обрасце финансијских извештаја као новоосновани обвезник, а на саме обрасце ставља назнаку „ново оснивање”.

- Правно лице које је основано у току извештајне године не приказује стање на дан 1. јануар извештајне године, као ни пословање у претходној години и на свим обрасцима финансијских извештаја ставља назнаку „новоосновани”. Исто се односи и на предузетнике који су у току извештајне године почели да воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

износ пореза на добит извештајне године утврђен на основу пореских прописа.

- АОП 1061 и 1062 попуњавају правна лица која примењују МРС/МСФИ и МСФИ за МСП, код којих је износ одложених пореза на крају године материјално значајан, уз додатни услов у вези са одложеним пореским приходима – да је руководство проценило да ће ове износе у будућности моћи да користи за умањење опорезиве добити. Правна лица која примењују Правилник за микро и друга правна лица немају обавезу обрачуна одложених пореза, а тиме ни попуњавања ових позиција Биланса успеха.

● АОП 1063 приказује износ исплаћених личних примања послодавца, прокњижених на терет рачуна 723.

● Под ознакама АОП 1064 и 1065 исказује се добитак и губитак периода после опорезивања.

● Под АОП 1066 Биланса успеха уноси се део нето добитка који припада мањинским улагачима, а под АОП 1067 део нето добитка који припада већинском власнику.

● Под АОП 1068 приказује се износ дела нето губитка који припада мањинским улагачима, а под АОП 1069 износ дела нето губитка који припада већинском власнику.

● Под ознаком АОП 1070 уноси се износ основне зараде по акцији, утврђен у складу са **Међународним рачуноводственим стандардом – МРС 33 Зарада по акцији („Сл. гласник РС”, бр. 35/2014 – у даљем тексту: МРС 33).**

● Под ознаком АОП 1071 уноси се износ умањене (разводњене) зараде по акцији, утврђен у складу са МРС 33.

Обавезу исказивања зараде по акцији у Билансу успеха имају само јавна (акционарска) друштва.

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, а сва ова документа међусобно су повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издавају их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Мр Јован Чанак

Припремне радње за састављање финансијских извештаја за 2018. годину код корисника јавних средстава према прописима о буџетском рачуноводству

Предмет разматрања у наставку текста су припремне радње у вези са састављањем финансијских извештаја корисника јавних средстава који пословне књиге воде према Контном плану за буџетски систем.

Увод

Корисници јавних средстава, са становишта вођења пословних књига, могу да се сврстају у две основне групе, и то у:

1) кориснике јавних средстава који пословне књиге воде према **прописима о буџетском рачуноводству**, односно према **Правилнику о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем** („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 20/2018, 36/2018 и 93/2018 – у даљем тексту: **Правилник о Контном плану за буџетски систем**), при чему, сходно члану 2. тог правилника, ту убрајамо буџет Републике, буџет локалне власти, кориснике буџетских средстава и кориснике средстава организација обавезног социјалног осигурања;

2) кориснике јавних средстава који пословне књиге воде **према одредбама Закона о рачуноводству**, односно према одредбама **Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике** („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014), при чему ту убрајамо **јавна предузећа** основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, као и друга правна лица наведена у дефиницији корисника јавних средстава у тачки 5. члана 2. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009... 95/2018).

Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја

Припремне радње су претходница састављању финансијских извештаја и сходно томе захтевају предузимање читавог низа активности да би се извршило верификовање пословних догађаја, који јесу (или можда нису) рачуноводствено регистровани у главној књизи или помоћним књигама. У припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја убрајају се:

- 1) детаљна провера свих прокњижених ставки које се односе на пословне промене у 2018. години;
- 2) усаглашавање примљених и утрошених буџетских средстава (административни и други трансфери између директних и индиректних корисника);
- 3) усклађивање стања главне књиге са помоћним књигама;
- 4) усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза;
- 5) спровођење извршеног пописа, односно свођење књиговодственог стања имовине и обавеза према стању у пописним листама за 2018. годину и књижење инвентурних разлика;
- 6) провера књижења датих и примљених аванса у вези са продајом и набавком добара и извршењем услуга;
- 7) провера књижења набавке нефинансијске имовине и извора из којих је вршено финансирање те набавке;

Састављање закључног листа не би требало да представља посебан проблем, иако он, као пословна књига, није прописан чланом 9. Уредбе. Будући да се пословне књиге углавном воде у електронском облику, сваки рачуноводствени софтвер требало би да омогућава листање једног таквог прегледа. Имамо ли у виду да рачуноводствени софтверски програми омогућавају и директно састављање рачуноводствених исказа – образаца од 1 до 5 – на основу података из главне књиге, поставља се питање оправданости листања закључног листа. У сваком случају, он представља и у визуелном смислу једну врсту контроле унетих података у обрасце финансијских извештаја. Закључни лист, као табеларни преглед промета свих субсубаналитичких, субаналитичких и синтетичких конта, може корисно да послужи у аналитичке сврхе, док у исте не би могли да послуже обрасци на којима се састављају финансијски извештаји, јер се подаци у њима исказују на нивоу синтетичких конта. Када се утврђује резултат пословања као разлика између насталих текућих расхода (класа 400000) и издатака за нефинансијску имовину (класа 500000), с једне стране, и текућих прихода (класа 700000) и примања од продаје нефинансијске имовине (класа 800000), с друге стране, следе још и књижења на одговарајућим субаналитичким контима, наведеним у претходној тачки 1.15, у категорији 320000 – *Утврђивање резултата пословања*. Тек након спроведених књижења у поменутој категорији 320000 може се рећи да постоји закључни лист, односно **прометни бруто биланс** који је коначан и који не сме да подлеже било каквим променама (изменама и допунама), и само на такав начин представља подлогу за **састављање финансијских извештаја**.

Закључак

Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја веома су важна и

незаобилазна карика у процесу израде финансијских извештаја. Због тога свака од наведених припремних радњи захтева темељан, а никако површан приступ. Осим тога, треба подсетити и на то да ни законски прописи који третирају буџетско рачуноводство нису нешто одређеније дефинисали процедуру припреме финансијских извештаја. Једино се у Правилнику о начину **припреме**, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова говори о припреми финансијских извештаја свега на три места:

- у самом наслову поменутог правилника;
- у члану 1. којим се дефинише да Правилник уређује **начин припреме**, састављања и подношења финансијских извештаја поменутих субјеката, који су обавезни да их састављају;
- у члану 4. Правилника, који има назив тог члана – **припрема финансијских извештаја**, при чему је у 1. ставу члана 4. дефинисано да се финансијски извештаји припремају **на принципима готовинске основе** у складу са чланом 5. став 3. Уредбе о буџетском рачуноводству, док је у 3. ставу члана 4. прописано која је књижења потребно извршити у поступку припреме финансијских извештаја на готовинској основи.

Закључна констатација у вези са припремом финансијских извештаја могла би бити да је та припрема више везана за искуство из досадашње праксе, него за законску регулативу. Полазећи од таквих околности, закључује се да су одредбе о припреми финансијских извештаја недовољне и да би можда у некој од њих требало извршити допуну, односно таксативно навести које припремне радње не би смеле да се изоставе пре самог састављања финансијских извештаја.

ПС

Неправилности уочене током буџетске инспекцијске контроле – уговарање услуге надзора над извођењем радова, исплате накнаде за рад надзорног органа и евидентирања ових услуга у пословним књигама

Приказане су неправилности које су уочене током буџетске инспекцијске контроле приликом уговарања услуга надзора, начина исплате и евидентирања у пословним књигама, јер неправилно евидентирање у пословним књигама ових услуга проузрокује погрешно приказивање укупних расхода и нетачно приказивање финансијских извештаја.

Увод

Обавеза наручиоца односно инвеститора је да приликом уговарања за извођење радова одреди и надзорни орган који врши надзор над извођењем радова и који по завршетку радова својим потписом потврђује да су радови завршени у складу са законским прописима и закљученим уговором о извођењу радова.

Ова обавеза произлази из одредаба члана 153. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 132/14 и 145/14), јер је овим чланом прописано да инвеститор обезбеђује стручни надзор у току грађења објекта, односно извођења радова за које је издата грађевинска дозвола, као и да стручни надзор обухвата контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива, контролу и оверу количине радова и др.

Правилником о садржини и начину вођења стручног надзора („Сл. гласник РС”, број 7/10) прописани су садржина и начин вођења стручног надзора који се односи на:

- припремне радове,
- грађевинске и грађевинско-занатске радове,
- уградњу инсталација, постројења и опреме и
- друге радове који се изводе у току градње објекта.

Стручни надзор, између осталог, обухвата и нарочито:

- контролу и проверу квалитета извођења свих радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива, укључујући и стандарде приступачности;
- контролу и оверу количина изведених радова (овера грађевинских књига, привремених и окончаних ситуација, рачуна за изведене радове и др.);
- проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују и постављају у објекат, као и документација којом се доказује њихов квалитет (атест, сертификат и др.);
- редовно праћење динамике градње објекта и усклађености са уговореним роковима.

Дакле, стручни надзор се обезбеђује од почетка грађења, односно извођења радова и траје до завршетка грађења, односно извођења радова. Инвеститор именује надзорни орган који ће извршавати обавезе њему додељене уговором. Надзорни орган нема овлашћење да мења уговор, тј. има само овлашћења која су садржана у уговору.

Надзорни орган је дужан да у току вршења стручног надзора писмено констатује: над којим радовима врши стручни надзор; уочене недостатке при извођењу радова и рокове за њихово отклањање; мере које је предузео или је на њих упутио извођача радова, односно одговорног извођача радова; примедбе у погледу квалитета и динамике грађења, као и друге податке који су битни за извођење радова.

стварног увида у врсту и количину изведених радова и уграђеног материјала на лицу места, доводи у питање валидност основа плаћања, при чему су без те овере радови у суштини и наплаћени, наручилац је вршио плаћања изведених радова који нису били верификовани на прописани и уговорени начин.

Плаћањем ових радова одговорно лице поступило је супротно одредбама члана 58. став 2. и члана 71. ст. 1. и 2. Закона о буџетском систему.

Закључак

Одредбама члана 9. ст. 2. Уредбе о буџетском рачуноводству прописано је да се пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, хронолошки, уредно и ажурно, у складу са структуром конта која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем.

Одредбама члана 20. став 1. тачка 2) прописано је да ће се новчаном казном од 500 до 50.000 динара казнити за прекршај одговорно лице у финансијској служби корисника буџетских средстава ако пословне књиге не води по систему двојног књиговодства, хронолошки, уредно и ажурно.

Одредбама члана 56. став 2. Закона о буџетском систему прописано је да корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико Законом није друкчије одређено.

Одредбама члана 57. Закона о буџетском систему прописано је да уговори о набавци добара, финансијске имовине, пружању услуга или извођењу грађевинских радова, које закључују директни и индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, морају бити закључени у складу са прописима који регулишу јавне набавке.

Одредбама члана 58. став 2. Закона о буџетском систему прописано је да правни основ, у складу са Законом, као и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне рачуноводствене документације, морају да буду сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.

Одредбама члана 71. ставови 1. и 2. Закона о буџетском систему прописано је да је функционер, односно руководилац директног односно индиректног корисника буџетских средстава,

одговоран за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити из средстава органа којим руководи и издавање налога за уплату средстава која припадају буџету, за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација.

Одредбама члана 79. став 2. Закона о буџетском систему прописано је да годишњи финансијски извештаји, који чине завршни рачун буџета локалне власти, морају да буду у складу са садржајем и класификацијом буџета.

Одредбама члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему прописано је да ће се новчаном казном од 10.000 до 2.000.000 динара казнити одговорно лице корисника буџетских средстава, одговорно лице корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање или друго одговорно лице, ако не поштује одредбе чл. 49–61, као и чланова 71. и 72. став 1. овог закона у поступку извршења буџета.

Поступајући супротно одредбама члана 79. Закона о буџетском систему, одговорна лица починила су прекршај из члана 103. став 1. тачка 6. истог закона.

Одредбама члана 103. став 1. тачке 2. и 6. Закона о буџетском систему прописана је новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара за одговорно лице корисника буџетских средстава ако не поштује одредбе чл. 74–79а овог закона.

Одредбама члана 104. Закона о буџетском систему прописано је да прекршајни поступак из чл. 103, 103а и 103б овог закона не може да се покрене ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен. Прекршајни поступак из става 1. овог члана води се у складу са одредбама закона којима се уређују прекршаји.

Одредбама члана 362а Кривичног законика („Сл. гласник РС”, бр. 85/2005, 88/2005 – испр., 107/2005 – испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014 и 94/2016) утврђена је одговорност за ненаменско коришћење буџетских средстава, тј. да ће се одговорно лице корисника буџетских средстава или одговорно лице у организацији обавезног социјалног осигурања, које створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатака преко износа од милион динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице, казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Љиљана Симић

Обавезе обвезника ПДВ-а на крају 2018. године

Истеком календарске године, а у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 83/2015, 108/2016 и 30/2018 – у даљем тексту: Закон), обвезници ПДВ-а дужни су да у обрасцу ПОПДВ, односно ПППДВ за последњи порески период 2018. године искажу исправку сразмерног одбитка претходног пореза, утврде ПДВ обавезу на недозвољени расход и мањак и да обавесте надлежни порески орган о приходима лица, у складу са чланом 51а. Закона.

У овом тексту дата су потребна објашњења наведених обавеза обвезника, осим за утврђивање недозвољеног расхода и мањка, за које је у овом броју дат посебан чланак.

ИСПРАВКА СРАЗМЕРНОГ ПОРЕСКОГ ОДБИТКА

Одредбом члана 30. став 6. Закона прописано је да је обвезник ПДВ-а дужан да у **последњем пореском периоду**, односно у **последњем пореском периоду календарске године** изврши исправку сразмерног пореског одбитка применом процента сразмерног пореског одбитка на износ претходног пореза из свих пореских периода у календарској години (периода у којима је утврђивао сразмерни одбитак ПДВ-а).

Последњи порески период подразумева порески период у коме је обвезник престао да послује или у коме је престао да буде ПДВ обвезник због изласка из система ПДВ-а, а када је у питању последњи порески период календарске године, то је за месечне обвезнике децембар, а за тромесечне – последњи квартал 2018. године.

Према наведеној законској одредби, обвезници ПДВ-а који су током године примењивали сразмерни одбитак ПДВ-а (у једном или у више пореских периода) дужни су да, **при утврђивању пореске обавезе за последњи порески период календарске године, изврше исправку сразмерног пореског одбитка.**

Начин утврђивања исправке сразмерног пореског одбитка прописан је чл. 4. и 5. **Правилника о начину утврђивања и исправке сразмерног пореског одбитка** („Сл. гласник РС”, бр. 122/2012 – у даљем тексту: Правилник о сразмерном одбитку), односно исправка се врши **применом процента сразмерног пореског одбитка на укупан износ претходног ПДВ-а у свим пореским периодима календарске године**, који се прво **умањује за износ ПДВ-а:**

- који обвезник **нема право да одбије као претходни порез** у смислу члана 29. став 1. ЗПДВ-а и
- за износ који је утврђен у складу са чланом 30. став 1. ЗПДВ-а, и то **у тим пореским периодима.**

Дакле, приликом утврђивања пореске обавезе за последњи порески период 2018. године, обвезник ПДВ-а који је током године имао и промет добара и услуга без права на одбитак претходног ПДВ-а, утврдиће претходни порез који може да одбије у последњем пореском периоду, односно у последњем пореском периоду календарске године (месечни или тромесечни порески период), што **значи да мора да утврди износ сразмерног пореског одбитка** уколико је у том пореском периоду имао промет који захтева утврђивање и сразмерног пореског одбитка.

Уколико је имао такав промет, **проценат сразмерног одбитка који примењује за исправку сразмерног пореског одбитка једнак је проценту**

2018. године, а нису остварили промет већи од 50.000.000 динара, треба да поднесу захтев надлежном пореском органу **до 15. јануара 2019. године.**

БРИСАЊЕ ОБВЕЗНИКА ИЗ СИСТЕМА ПДВ-А

За брисање из ПДВ евиденције потребно је да обвезник ПДВ-а надлежном пореском органу поднесе захтев на прописаном **обрасцу ЗППДВ**. Овај образац садржи податак о датуму престанка обављања ПДВ активности, нпр. 1. 1. 2019. године. Захтев за брисање обвезник подноси у календарском месецу у којем је престао да обавља ПДВ активност.

На дан подношења захтева за брисање обвезник подноси и пореску пријаву ПППДВ и ПОПДВ.

Према одредбама члана 33. Закона, тзв. мали обвезници имају могућност да се добровољно пријаве у систем ПДВ-а било када у току године, с тим што морају да остану евидентирани за ПДВ обавезу најмање две године.

Малим обвезником сматра се лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара. Пошто ови обвезници могу било када у току године да поднесу евиденцијну пријаву (образац ЕППДВ) у којој наводе датум отпочињања ПДВ активности, од тог датума стичу сва права и обавезе као и остали обвезници ПДВ-а.

Ако се ради о обвезницима који су се евидентирали у систему ПДВ-а од 1. 1. 2017. године, истом 2018. године имају могућност да се бришу из ПДВ система, под условом да у међувремену, у претходних 12 месеци нису остварили укупан промет већи од 8.000.000 динара.

Обвезник који је поднео захтев за брисање из ПДВ евиденције, дужан је да на дан престанка ПДВ активности:

1) изврши попис добара, укључујући опрему, објекте за вршење делатности и улагања у објекте, као и датих аванса по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза, у складу са овим законом, а затим и да о томе сачини пописну листу;

2) изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему, објекте и улагања у објекте, у складу са овим законом;

3) утврди износ претходног пореза за добра, осим добара из тачке 2) овог става;

4) утврди износ претходног пореза за дате авансе.

Износ исправљеног одбитка претходног пореза и износ претходног пореза из става 1. т. 2) и 3) овог члана **обвезник исказује као дуговани ПДВ у ПОПДВ, у пољу 8е.4**, односно у ПППДВ коју подноси на дан подношења захтева за брисање, а уз њу доставља **пописне листе** чији је садржај прописан чланом 9. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ-а, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ-а („Сл. гласник РС”, бр. 123/2012, 115/2013, 66/2014 и 86/2015 и 11/2016).

РЕАЛИЗОВАЊЕ ПРАВА НА ПОВРАЋАЈ ПРЕТХОДНОГ ПДВ-А ПРЕ НАСТУПАЊА ЗАСТАРЕ ПРАВА

Обвезници ПДВ-а који су остварили право на одбитак претходног ПДВ-а, а нису га искористили, то треба да реализују подношењем захтева до 31. 12. 2018. године.

Према одредби члана 28. став 6. Закона, стечено право на одбитак претходног пореза обвезник ПДВ-а може да оствари у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Од 1. јануара 2019. године **обвезници ПДВ-а губе право на претходни порез за набавке добара и услуга извршене закључно са 31. 12. 2013. године**, ако до краја 2018. године не обезбеде услове за коришћење тог права (нпр. немају валидну документацију) или ако из било којих разлога нису искористили своје право, а имају испуњене услове.

ПС

Обавезе по основу акциза и ПДВ-а на расход и мањак добара утврђен годишњим пописом

Прописима из области рачуноводства непосредно се уређује обавеза пописа имовине и обавеза, али се приликом вршења пописа, а нарочито приликом књижења резултата пописа морају имати у виду одредбе пореских прописа којима је регулисан обрачун акциза и ПДВ-а по основу разлика утврђених пописом. Према томе, годишњи попис подразумева и обавезу обвезника акцизе и ПДВ-а да на пописом утврђени а недозвољен расход и мањак добара обрачунају акцизу на акцизне производе и ПДВ како на акцизне производе тако и на остала добра која подлежу опорезивању.

Увод

Под расходом се подразумева:

- кало,
- растур,
- квар и
- лом.

Кало је **смањење тежине** појединих добара које настаје због самих особина тих добара, као последица сушења (нпр. воћа, поврћа и сл.), испаравања (деривати нафте, гасови и сл.) или других процеса који доводе до калирања на добрима.

Растур је **расипање** одређених производа, најчешће у поступку мерења или препакивања углавном зрнастих производа (житарице, пиринач и сл.), као и када су у питању течни или ситни производи (уље, млеко, шећер, со и сл.), а јавља се у производњи, манипулацији, трговини.

Квар настаје као **последица природних утицаја** на одређене производе, при чему се мењају њихове основне хемијске или физичке, техничке и технолошке особине. Под кваром се најчешће сматра буђање, труљење, ужеглост, уцрвљавање и сл., мада може да се догоди и на другим добрима непрехрамбеног карактера.

Лом је **ломљење добара која су у производњи, манипулацији и промету**, а то су углавном добра која су због својих својстава подложна лому (стакло, порцулан, керамика, али може бити и намештај и бела техника и сл.).

Порески третман расхода добара зависи и од:

- **висине расхода** – јер се дозвољеним расходом сматра расход утврђен до висине прописане **Нормативом** или **актом пореског обвезника** (за она добра која нису обухваћена тим нормативом, што се односи само на све облике производње, осим оних које третира Норматив);
- **природе расхода** – јер се тзв. **дозвољеним расходом** сматра расход који се признаје по прописаним нормативима за акцизе и за ПДВ.

ОБРАЧУН АКЦИЗЕ НА РАСХОД И МАЊАК АКЦИЗНИХ ПРОИЗВОДА

Расход и мањак акцизних производа у акцизном складишту подлеже акцизи у складу са:

- Законом о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 43/2003, 72/2003, 43/2004, 55/2004, 135/2004, 46/2005, 101/2005 – др. закон, 61/2007, 5/2009, 31/2009, 101/2010, 43/2011, 101/2011, 93/2012, 119/2012, 47/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 55/2015, 103/2015, 108/2016 и 30/2018 – у даљем тексту: Закон);
- Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004, 109/2009, 96/2012, 88/2017 и 119/2017 – у даљем тексту: Уредба);
- Правилником о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења

- **сваки други промет добара без накнаде** (где спаде и мањак који није изазван вишом силом).

Ставом 5. истог члана прецизирано је да се узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра прометом добара уз накнаду, под условом да ПДВ обрачуна у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може да се одбије у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза (независно од тога да ли је обвезник искористио своје право на одбитак или није).

Када је у питању промет без накнаде, где спада и **мањак добара**, изузев мањка изазваног вишом силом или на други допуштени начин, примењују се сви порески институти као и за промет добара уз накнаду. Питање мањка добара који (не) подлеже ПДВ-у уређено је Правилником.

ПДВ-у подлеже сваки мањак добара који не може да се сматра мањком изазваним вишом силом, односно прометом добара у пословне сврхе у смислу члана 2. ст. 2. и 3. Правилника, где је наведено да се **сопственом потрошњом сматра и мањак добара**, осим мањка који може да се правда вишом силом или на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и др.), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације, док се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника **за пословне сврхе тог пореског обвезника не сматра** сопственом потрошњом.

На мањак добара по годишњем попису, осим мањка који је настао као последица више силе или на други допуштен начин (провална крађа, удес...), **обвезник ПДВ-а дужан је да обрачуна и плати ПДВ уколико је имао право на одбитак ПДВ-а приликом набавке тих добара у целости или сразмерно, без обзира на то да ли га је искористио или није.**

Пореска обавеза по основу утврђеног мањка настаје у пореском периоду када је мањак утврђен, односно када је надлежни орган пореског обвезника утврдио мањак. Практично, то зависи од рока када се код обвезника ПДВ-а врши годишњи попис и када орган обвезника доноси одлуку о истом. Тако се, на пример, мањак добара по попису за 2018. годину евидентира у ПОПДВ и ПППДВ за први порески период 2019, ако је одлука донета у 2018. години.

За мањак добара **пореску основицу** обвезник утврђује у складу са чланом 18. Закона, као на промет без накнаде. То је набавна цена тих добара у тренутку утврђивања мањка – ако је мањак утврђен на добрима која је обвезник набавио као своју имовину или цена коштања – ако је мањак утврђен на производима сопствене производње.

На утврђени мањак добара који подлеже опорезивању обрачунава се ПДВ по истој **пореској стопи** по којој би се у редовном промету тих добара обрачунавао и плаћао ПДВ (10% или 20%). Оваква примена стопа ПДВ-а могућа је уколико обвезник има тачне податке на којим је добрима дошло до мањка. Када је у питању мањак утврђен пописом у малопродајним објектима који се задужују финансијски, а не робно, таквих података нема, па мора да се примени општа стопа ПДВ-а од 20%.

Љиљана Симић

Измене Закона о ПДВ-у које се примењују од 1. јануара 2019. године. (подсетник)

У циљу правилне примене Закона о ПДВ-у подсећамо обвезнике ПДВ-а на измене и допуне Закона о ПДВ-у извршене у 2017. и 2018. години, које се примењују од 1. јануара 2019. године.

Увод

1. Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017) – чланом 14. прописано је да ће се одредбе чл. 2. и 7. овог закона примењивати од 1. јануара 2019. године, осим одредбе члана 2. овог закона, која садржи овлашћење за доношење подзаконског акта, која ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

2. Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018) – чланом 6. прописано је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, а примењиваће се од 1. јула 2018. године, осим одредаба члана 4. овог закона, које ће се примењивати од 1. јануара 2019. године.

Нови услови за примену пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ-а за промет добара које путник отпрема у иностранство у личном пртљагу

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017) – чланом 14. прописано је да ће се одредбе чл. 2. и 7. овог закона **примењивати од 1. јануара 2019. године, осим одредбе члана 2. овог закона, која садржи овлашћење за доношење подзаконског акта**, која ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 2. измењен је члан 24. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ-у („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 108/16), односно прописани су нови услови за примену пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ-а за

промет добара које путник отпрема у иностранство у личном пртљагу.

У складу са овом изменом, ПДВ не плаћа се на **промет добара која путник отпрема у иностранство у личном пртљагу, у некомерцијалне сврхе, ако:**

(1) путник у Републици Србији нема пребивалиште ни боравиште;

(2) добра се отпремају пре истека три календарска месеца по истеку календарског месеца у којем је извршен промет добара;

(3) укупна вредност испоручених добара већа је од **100 ЕУР** у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, укључујући ПДВ (пре ове измене прописана вредност износила је 150 ЕУР);

(4) обвезник ПДВ-а поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

Ово пореско ослобођење обвезник ПДВ-а остварује у пореском периоду у којем поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

Ако у пореском периоду у којем је извршио промет добара из става 1. тачка 4) овог члана обвезник ПДВ-а не поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство, обвезник ПДВ-а дужан је да ПДВ обрачунат за тај промет плати у складу са овим законом.

У пореском периоду у којем обвезник ПДВ-а добије доказе да је путник отпремио добра у иностранство, обвезник ПДВ-а смањује обрачунати ПДВ из става 5. овог члана.

Пореско ослобођење за промет добара из члана 24. став 1. тачка 4) **не односи се на:**

мр Дејан Дабетић, Министарство финансија

Уговори о избегавању двоструког опорезивања – примена у сталним пословним јединицама

Добит предузећа државе уговорнице опорезује се само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице, добит предузећа може да се опорезује у тој другој држави, али само до износа који се приписује наведеној сталној пословној јединици.

Увод

Српски Нацрт уговора, који делегацији Републике Србије служи као полазна основа за преговоре, као и до сада закључени уговори о избегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: УИДО), у члану 7. (Добит од пословања) прописују да се „добит предузећа државе уговорнице (под којим се, у складу са чланом 3. (Опште дефиниције) став 1. тачка 8) УИДО-а, подразумева предузеће којим руководи резидент државе уговорнице – прим. Д. Д.) опорезује само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази (стална пословна јединица нема правни субјективитет, због чега право на погодности из УИДО-а не „вуче” самостално, већ преко матичне компаније – прим. Д. Д.). Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице, добит предузећа може да се опорезује у тој другој држави, али само до износа који се приписује наведеној сталној пословној јединици”, а то је добит коју би наведена стална пословна јединица остварила да је пословала као посебно и одвојено предузеће које обавља исте или сличне делатности, под истим или сличним условима, и то потпуно самостално са предузећем чија је стална пословна јединица (принцип приписивости добити). У смислу ових одредби, под изразом „предузеће Републике Србије” у уговорима о избегавању двоструког опорезивања подразумевају се привредна друштва и друга правна лица, укључујући и предузетнике.

Пример: Пословање преко огранка који има статус сталне пословне јединице

Компанија која је резидент Аустрије за потребе обављања конкретног посла (монтажа индустријске или комерцијалне опреме или изградња објекта) намерава да у Републици Србији оснује огранак који има статус њене сталне пословне јединице. Од укупно планиране вредности посла, једна трећина средстава биће утрошена на израду пројектне документације (израдиће се у Аустрији – у централи матичне компаније), док ће остале две трећине представљати вредност радова који ће се обавити у Републици Србији. Имајући у виду претходно наведени „принцип приписивости добити”, у конкретном случају Република Србија ће, као држава извора прихода сталне пословне јединице, моћи да опорезује само две трећине средстава од укупног износа који ће бити исплаћен резиденту Аустрије, зато што је то износ који може да се припише сталној пословној јединици.

Преостала једна трећина средстава не може да се припише добити сталне пословне јединице јер је иста остварена у Аустрији (у централи или дирекцији матичног предузећа сталне пословне јединице), а не у Републици Србији и, сходно томе, опорезује се само у Аустрији.

С тим у вези, у Протоколу који чини саставни део УИДО-а са Аустријом („Сл. лист РС – Међународни уговори”, бр. 8/10), уз члан 7. Уговора прописано је: „У вези са чланом 7. ст. (1) и (2) овог уговора, ако предузеће државе уговорнице (у конкретном случају Аустрије – прим. Д. Д.) продаје добра или робу или обавља пословање у

Исто тако, уколико главни уговарач – извођач радова, који је на себе преузео обавезу извршења свих радова, извођење дела радова уговори са подизвођачима, време у којем подизвођачи изводе радове сматра се временом које је на извођење радова утрошио главни уговарач – извођач радова. Међутим, сматра се да и сами подизвођачи на конкретном градилишту имају сталну пословну јединицу уколико радови трају дуже од уговором о избегавању двоструког опорезивања предвиђеног временског периода.

Приликом утврђивања времена завршетка извођења грађевинских радова, ако је градилиште завршено пре истека времена предвиђеног у УИДО-у, **а УИДО још није ступио на снагу**, што значи да се у том случају примењују одредбе домаћег пореског законодавства земље извора, **а не УИДО, није од значаја околност да је плаћање за извршене грађевинске радове извршено у време када је УИДО ступио на снагу и био у примени**, односно пре истека временског периода предвиђеног у УИДО-у – али временског периода предвиђеног за завршетак грађевинских радова, а не временског периода у којем треба извршити плаћање.

Из наведеног произлази да обвезник нема право на погодности из УИДО-а ако је градилиште завршено пре почетка примене УИДО-а (без

обзира на то што је плаћање за извршене радове обављено у времену у којем је УИДО био у примени).

У циљу сагледавања решења која Република Србија има у УИДО-у са другим државама у погледу дужине временског периода повезаног са извођењем грађевинских радова (након чијег се истека извођење грађевинских радова сматра сталном пословном јединицом), дати су следећи подаци по земљама:

Шри Ланка (275 дана); Либија (3 месеца); Вијетнам, Малезија, Тунис (6 месеци); Азербејџан, Албанија, Грузија, Египат, Казахстан, Катар, Кувајт, Летонија, Литванија, Малта, Норвешка, Пакистан (9 месеци); Аустрија, Белгија, Белорусија, Бугарска, Босна и Херцеговина, Велика Британија и Северна Ирска, Грчка, Данска, Естонија, Индија, Иран, Ирска, Италија, Јерменија, Канада, Кина, Кипар, Кореја (Реп.), Луксембург, Мађарска, Молдавија, Немачка, Сан Марино (Уговор се примењује од 1. 1. 2019. године), Словачка, Словенија, Украјина, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Црна Гора, Чешка Република, Швајцарска, Шведска, Шпанија (12 месеци); Кореја (ДНР), Руска Федерација, Турска, Уједињени Арапски Емирати (18 месеци); Македонија, Румунија (24 месеца).

ПС

ING-PRO

Новости од 1. 1. 2019. године: Уговори о избегавању двоструког опорезивања

Од 1. 1. 2019. године почињу да се примењују Уговор о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Индонезијом и Уговор са Републиком Сан Марино, а Споразум о избегавању двоструког опорезивања са Малезијом престаје да важи, док су уговори о избегавању двоструког опорезивања са Аустријом, Великом Британијом, Литванијом, Пољском, Словачком, Словенијом и Француском измењени.

Почетак примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Индонезијом

Уговор између Владе Републике Србије и Владе Републике Индонезије о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак (у даљем *тексту*: Уговор) ступио је на снагу 13. децембра 2018. године. Уговор почиње да се примењује од 1. јануара 2019. године.

Подсетник: Уговор је потписан у Џакарти 28. фебруара 2011. године.

Закон о потврђивању, као и текст Уговора, објављени су у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”, број 4/11 од 27. маја 2011. године.

С тим у вези, максималне стопе пореза по одбитку на дивиденде, камату и ауторске накнаде, предвиђене у Уговору (које држава извора – *нпр. Република Србија, може да примени приликом њихове исплате*), јесу:

Дивиденде:	15 одсто бруто износа дивиденди (без обзира на то да ли се дивиденде исплаћују физичким или правним лицима)
Камата:	10 одсто од бруто износа камате
Ауторске накнаде:	15 одсто од бруто износа ауторских накнада

Напомена:

Као изузетак од наведеног, камата која настаје у Републици Србији, а исплаћује се резиденту Индонезије, опорезује се само у Индонезији ако је оствари и стварно поседује Влада Индонезије, укључујући и њену политичку јединицу или јединицу локалне самоуправе или Централну банку, или друга финансијска институција коју у

потпуности поседује Влада Индонезије, укључујући њену политичку јединицу или јединицу локалне самоуправе или централну банку – **и обрнуто.**

Почетак примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Сан Марино

Од 1. јануара 2019. године почиње да се примењује Уговор између Владе Републике Србије и Владе Републике Сан Марино о избегавању двоструког опорезивања и спречавању пореске евазије у односу на порезе на доходак – у даљем тексту: Уговор („Сл. гласник РС – Међународни уговори”, бр. 12/18 од 27. 9. 2018. године).

Напомена: Почетком примене Уговора стичу се услови за измену Правилника о листи јурисдикција са преференцијалним пореским системом („Сл. гласник РС”, бр. 122/12) у смислу изостављања Сан Марина са поменуте листе.

С тим у вези, максималне стопе пореза по одбитку на дивиденде, камату и ауторске накнаде, предвиђене у Уговору (које држава извора – *нпр. Република Србија, може да примени приликом њихове исплате*), јесу:

Дивиденде:	5 одсто бруто износа дивиденди ако је стварни власник компанија (изузимајући партнерство) која у току периода од 365 дана, који укључује дан исплате дивиденди, непосредно има најмање 25 одсто капитала компаније која исплаћује дивиденде; 10 одсто бруто износа дивиденди у свим другим случајевима
Камата:	10 одсто од бруто износа камате
Ауторске накнаде:	10 одсто од бруто износа ауторских накнада

ПОРЕЗИ

ерозије пореске основице и премештања добити, односе на пореске уговоре („Сл. гласник РС – Међународни уговори”, бр. 3/18).

Текстови наведених уговора/споразума биће објављени на сајту Министарства финансија.

Најважније измене:

1. Сврха УИДО (нова преамбула)	УИДО са свим државама !!!
2. Решавање двојне резидентности правних лица	УИДО са: Великом Британијом, Пољском, Словачком и Словенијом !!!
3. Минимални временски период (једина дана) поседовања акција или удела ... као додатни услов за опорезивање дивиденди правних лица бенефицираном стопом пореза по одбитку из УИДО-а	УИДО са: Пољском, Словачком, Словенијом и Француском !!!
4. Минимални временски период (једина дана) поседовања акција или удела или других упоредивих интереса (нпр. у јарџнерсџву или џрусџу) који мање од 50 одсто своје вредности остварују од непокретности у Србији – као додатни услов за неопорезивање капиталног добитка у Србији	УИДО са: Пољском, Словачком, Словенијом и Француском !!!
5. Ономогућавање вештачког избегавања постојања СПЈ: а) комисиони послови б) изузимање посебних делатности – само припремне и помоћне делатности (у односу на главну делатност) не доводе до постојања СПЈ (енг. <i>anti fragmentation rule</i>) ц) забрана поделе јединственог (јрађевинској) уговора на више делова (временских јериода) – (енг. <i>anti splitting contract rule</i>)	УИДО са: Лиџванијом, Словачком, Словенијом и Француском !!! УИДО са Аустријом, Лиџванијом, Словачком, Словенијом и Француском !!! УИДО са: Лиџванијом и Словачком !!!
6. Спречавање злоупотребе уговора Тест основног/главног разлога (енг. <i>Principal Purpose test – PPT</i>)	УИДО са свим државама !!!

Благовремено ће бити објављен детаљан коментар решења садржаних у уговорима/споразумима.

Нови елементи за обрачун зарада у 2019. години

Последње измене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (објављене у „Службеном гласнику РС” број 95/2018 од 8. 12. 2018. године) донеле су измене и у обрачуну зарада запослених за 2019. годину, о чему ће у наставку бити дато више детаља.

1. Неопорезив износ за зараде у јануару 2019. године
2. Обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање на зараде у 2019. години
 - Стопе доприноса на зараде
 - Основице доприноса
 - Примери новог обрачуна зарада:
 - зараде запосленог код послодавца и
 - личне зараде предузетника.
3. Нова најнижа основица доприноса
4. Нова највиша основица доприноса
5. Нови износ минималне цене рада у 2019. години
6. Исплата новчане накнаде ученицима и студентима на раду по основу дуалног образовања

1. Неопорезив износ за зараде у јануару 2019. године

У јануару 2019. године и даље важи пореско умањење на зараде од 15.000 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом. Дакле, неопорезиви износ од 15.000 динара примењује се приликом обрачуна и плаћања пореза на све исплате зарада, без обзира на који се претходни период односе, који се обављају закључно са 31. јануаром 2019. године.

Од 1. фебруара важиће нови виши износ ове пореске олакшице, која се усклађује са годишњим индексом потрошачких цена у 2018. години. Усклађени износ пореске олакшице објавиће Влада у току јануара, а примењиваће се од првог дана наредног месеца по објављивању, дакле од 1. 2. 2019. године.

У току наредне године важиће и даље пореска стопа на зараде од 10%.

2. Обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање на зараде у 2019. години

Средства за финансирање обавезног социјалног осигурања запослених обезбеђују се доприносима за социјално осигурање, који обухватају: 1) допринос за пензијско и инвалидско осигурање, 2) допринос за здравствено осигурање и 3) допринос за осигурање од незапослености. Обрачун и плаћање наведених доприноса регулисани су Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 47/2013, 108/2013, 57/2014, 68/2014 – др. закон, 112/2015, 113/2017 и 95/2018 – у даљем тексту: Закон о доприносима).

Основни елементи обрачуна доприноса на зараде у 2019. години јесу стопе доприноса на зараде и основице доприноса.

Стопе доприноса на зараде

Према члану 44. Закона о доприносима, од 1. јануара 2019. године стопе доприноса за обавезно социјално осигурање на зараде запослених износе:

Врста обавезе	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	17,15%	37,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	12,00%	26%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

6. Исплата новчане накнаде ученицима и студентима на раду по основу дуалног образовања

Према новој одредби у члану 11. став 1. тачка 3) Закона о доприносима, обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, између осталог, јесу и **орган, организација или установа (школа, факултет и др.) или друго лице код ког се ученик или студент налази на обавезном производном раду, професионалној пракси, практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања.**

Овде се ради о једном аспекту примене Закона о дуалном образовању („Сл. гласник РС”, бр. 101/2017), који у члану 34. утврђује да ученик који обавља учење кроз рад има право на накнаду за учење кроз рад, која се исплаћује по сваком сату проведеном на учењу кроз рад у нето висини од најмање 70% минималне цене рада у складу са Законом, уз услов да она не може бити мања од важеће најниже основице доприноса. Ову накнаду сноси послодавац.

Према изнетим одредбама Закона о доприносима, **на накнаду за рад ученицима/студентима на обавезном производном раду, професионалној пракси, практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања, стопе доприноса за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести, односно за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним Законом јесу (члан 47. Закона о доприносима):**

- 1) за пензијско и инвалидско осигурање – 4,00%;
- 2) за здравствено осигурање – 2,00%.

На ову накнаду не плаћа се порез на доходак грађана, што је изричито прописано новом тачком 23) у члану 9. Закона о порезу на доходак грађана.

Пример: Обрачун накнаде за учење

Ученику је утврђена месечна накнада од 28.000 динара:

Ред. бр.	Позиција	Износ
1.	Нето износ уговорених накнада	28.000,00
2.	Најнижа основица доприноса	23.921,00
3.	Основица за обрачун доприноса (већи износ са ред. бр. 1 и 2)	28.000,00
4.	Допринос за ПИО (4% на ред. бр. 3)	1.120,00
5.	Допринос за здравствено осигурање (2% на ред. бр. 3)	560,00
6.	Укупан трошак (ред. бр. 1 + ред. бр. 4 + ред. бр. 5)	1.680,00

Пошто је овде приказан обрачун накнада за рад обављен у пуном месечном радном времену, уговорена примања за рад упоређују се са пуном најнижом основицом за доприносе. Међутим, ако лице на учењу уз рад обавља своје послове са непуним радним временом, обрачун је идентичан обрачуну који је приказан, с тим што се уговорена накнада упоређује са сразмерним износом најниже основице.

Наведени обрачун почеће да се примењује почев од школске 2019/2020. године, када почиње и примена Закона о дуалном образовању.

ING-PRO

Регулатива плата запослених у јавном сектору у 2019. години

Народна скупштина Републике Србије завршила је своју Четврту седници Другог редовног заседања 7. децембра 2018. године са преко 60 усвојених тачака дневног реда, а међу њима је и већи број измена законских прописа о регулисању плата у јавном сектору. Сви ти прописи објављени су у „Службеном гласнику РС” број 95/2018 од 8. 12. 2018. године, а суштина ових измена је пролонгирање почетка примене прописа о платама у разним деловима јавног сектора.

Измене извршене на нивоу јавног сектора

Јавни сектор обухвата:

- државне органе;
- органе аутономне покрајине, органе јединица локалне самоуправе;
- друге органе и организације које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;
- јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама;
- јавне службе које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање и организације обавезног социјалног осигурања.

На све органе јавног сектора и запослене у њима односе се одредбе **Закон о систему плата запослених у јавном сектору** („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016, 108/2016, 113/2017 и 95/2018), као „кровног” закона који поставља основну методологију обрачуна плата и других примања запослених у јавном сектору.

Према измењеном члану 40, **Закон о систему плата у јавном сектору примењује се почев од 1. јануара 2019. године 2020. године**, чиме се редефинише рок од којег почиње примена овог закона. Разлог за ово одлагање је потреба да се у предстојећем периоду спроведу додатне финансијске анализе преласка на нов систем плата и да се остави нови примерен временски период за прилагођавање послодаваца и запослених.

Измене:

- Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава;
- Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

Изменама у **Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава** („Сл. гласник РС”, број 116/2014 – у даљем тексту: Закон о основицама) извршена је диференцијација у првобитном решењу о умањивању плата по овом закону. Наиме, према основном решењу из члана 5. став 1. овог закона, основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава, утврђена законом, другим прописом или другим општим и појединачним актом који је био у примени на дан доношења Закона о основицама, умањује се за 10%.

У односу на ово основно решење, у члан 5. Закона о основицама уведен је нови став 2, којим се ова **својој умањења диференцира**. Конкретно, основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава умањује се за 5% почев од 1. јануара 2019. године, а ово се примењује само на кориснике из члана 2. став 1:

- т. 4) – јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и правна лица основана од стране тих јавних предузећа, и

Врста запослених – запослени, односно државни службеници и намештеници у:	Основица у нето износу са припадајућим порезима и доприносима за обавезно социјално осигурање	Промена у односу на 2018. годину
Председник и судије Уставног суда	31.924,38 динара	увећање од 7%

Напомена: ³ „Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – УС, 40/15 – др. закон и 103/15.

Уређивање плата у јавним агенцијама

У пакету закона за јавни сектор нашао се и Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 47/2018 и 95/2018 – у даљем тексту: Закон за агенције). Новим одредбама овог закона прописано је следеће:

1) Закон о агенцијама примењује се од 1. јануара 2019. године **2020. године**, чиме се и у овом закону редефинише рок од којег почиње његова примена, у складу са изменом Закона о систему плата запослених у јавном сектору, а у циљу постављања примереног временског оквира за прелазак на нов систем плата у овом делу јавног сектора.

2) Промењен је члан 26. став 2. Закона о агенцијама, односно редефинише се рок у ком су послодавци на које се овај закон односи дужни да министарству надлежном за послове државне управе и локалне самоуправе доставе попис радних места садржаних у акту о систематизацији, опште/типичне описе послова који се обављају на тим радним местима и захтеве за њихово обављање ради објављивања наведених података у Општем каталогу радних места, односно звања, чинова, положаја и функција у јавном сектору. Према тим новим одредбама, послодавци су дужни да помену те податке доставе министарству у року од шест месеци од стицања на снагу овог закона **до 30. јуна 2019. године**.

3) Основица за обрачун и исплату плата обвезника Закона за агенције за 2019. **2020. годину** утврдиће се одлуком органа управљања, тако да се, применом Закона за агенције и закона којим се уређује систем плата запослених у јавном сектору, трошкови за плате и друга примања запослених у 2019. **2020. години** крећу у оквиру расположиве масе средстава за плате утврђене донетим финансијским плановима тих правних лица, при чему поменута основица не може бити већа од јединствене основице утврђене Законом о буџету за 2019. **2020. годину**. До доношења финансијских планова за 2019. **2020. годину** запослени задржава право на исплату затечене плате његовог радног места.

ПС

електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у ПДФ формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

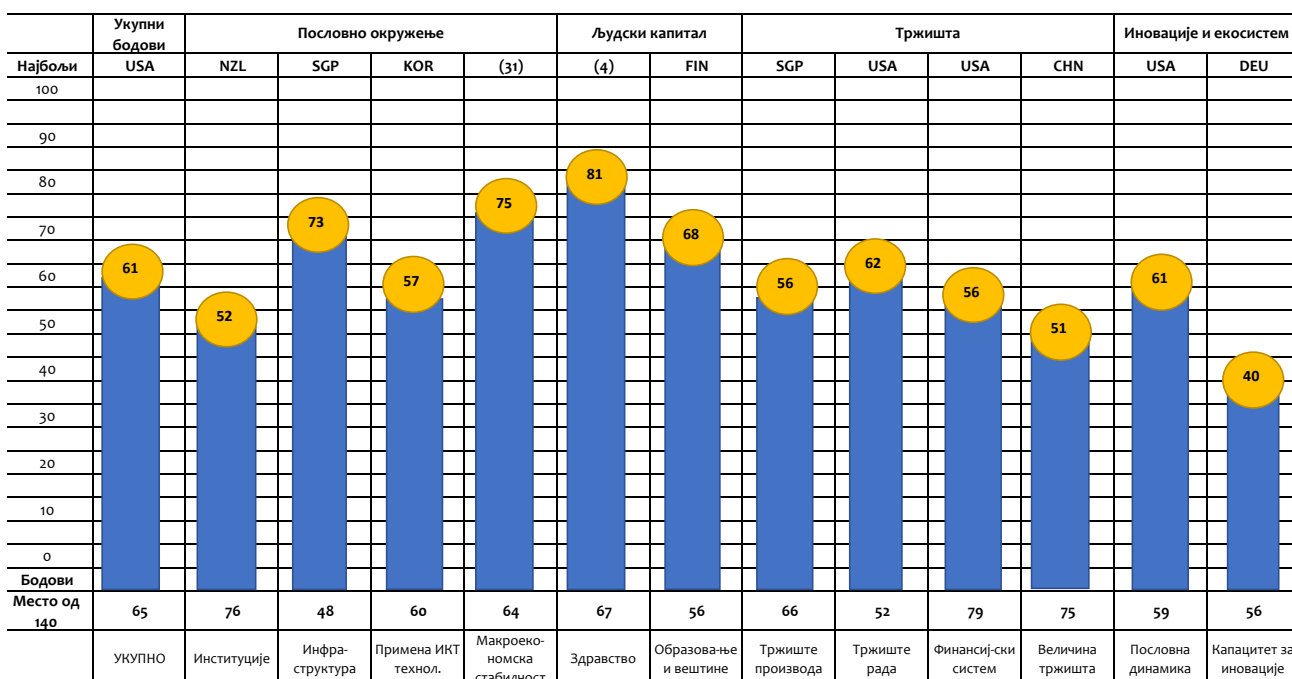
За више информација и групе информација пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Привредна кретања у Србији

Глобални индекс конкурентности – Србија на 65. позицији

У 2018. години „бољи” смо од 75 земаља, што је у односу на прошлу годину помак за 10 места, када је иза нас било 65 земаља.

Према Извештају о глобалној конкурентности за 2018. годину, објављеном од стране Светског економског форума, Србија је на 65. позицији од укупно 140 земаља. У односу на прошлу годину, попела се са 70. места (од 135 земаља). Анализираних 140 земаља представља 99 одсто светског бруто домаћег производа и 94 одсто светске популације.

Србија је на скали глобалне конкурентности најлошије рангирана по финансијском систему, где је на 79. месту, затим по институцијама – на 76. месту и величини тржишта – на 75. месту, док је по питању здравства на 67. месту у свету. С друге стране, Србија је најбоље позиционирана по инфраструктури – на 48. месту, затим по тржишту рада (52. место) и образовању и вештинама – на 56. месту.

Као највеће конкурентне предности Србије издвојене су:

Конкурентска предност	Место у свету
Степен електрификације	1
Инфлација (годишња промена)	1
Густина ауто-путева	19

Конкурентска предност	Место у свету
Регулаторна адекватност капитала банака	20
Просек година које ученици provedу у систему образовања	39

Најлошије стране, односно слабости Србије крећу се, према овом извештају, од сегмената капацитета за иновације, преко тржишта рада и пословног окружења, до институција, где је сконцентрисано највише слабости Србије (критеријуми по којима смо испод 100. места у свету):

Конкурентска предност	Место у свету
Задовољство купаца	127
Ослањање на професионални менаџмент	122
Став према предузетничком ризику	119

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

СЕКТОР	УКУПНО АКТИВНИХ КОМПАНИЈА	На 30. 11. 2018. године			Учешће у укупном:		
		УКУПНО БЛОКИРАНИХ	УКУПАН ИЗНОС БЛОКАДА (мил. РСД)	Просечна блокада (мил. РСД)	броју блокираних	износу блокада	броју активних
А – Пољопривреда, шумарство и рибарство	7.520	1.290	11.392	8,8	2,6%	6,2%	17,2%
Б – Рударство	570	103	3.050	29,6	0,2%	1,7%	18,1%
Ц – Прерађивачка индустрија	61.612	8.268	37.153	4,5	16,4%	20,2%	13,4%
Д – Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	1.073	119	2.937	24,7	0,2%	1,6%	11,1%
Е – Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	1.918	368	1.799	4,9	0,7%	1,0%	19,2%
Ф – Грађевинарство	32.932	4.212	19.726	4,7	8,4%	10,7%	12,8%
Г – Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала	102.536	16.800	67.008	4,0	33,4%	36,5%	16,4%
Х – Саобраћај и складиштење	36.110	4.308	7.510	1,7	8,6%	4,1%	11,9%
И – Услуге смештаја и исхране	28.513	5.015	6.895	1,4	10,0%	3,8%	17,6%
Ј – Информисање и комуникације	21.738	1.240	3.217	2,6	2,5%	1,8%	5,7%
К – Финансијске делатности и делатност осигурања	2.779	202	2.096	10,4	0,4%	1,1%	7,3%
Л – Пословање некретнинама	2.905	296	2.171	7,3	0,6%	1,2%	10,2%
М – Стручне, научне и техничке делатности	40.354	2.999	12.646	4,2	6,0%	6,9%	7,4%
Н – Административне и помоћне услужне делатности	15.618	1.416	2.345	1,7	2,8%	1,3%	9,1%
О – Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	20	2	0	0,0	0,0%	0,0%	10,0%
П – Образовање	3.541	286	157	0,6	0,6%	0,1%	8,1%
Q – Здравствена и социјална заштита	5.646	98	532	5,4	0,2%	0,3%	1,7%
Р – Уметност; забава и рекреација	18.548	951	2.048	2,2	1,9%	1,1%	5,1%
С – Остале услужне делатности	54.898	2.352	818	0,3	4,7%	0,4%	4,3%
Сектор Т – Делатност домаћинства као послодавца	3	1	0	0,0	0,0%	0,0%	33,3%
УКУПНО	438.834	50.326	183.502	6,0			

Извор: CUBE Team d. o. o.

Према подацима Народне банке Србије на дан 30. 11. 2018. године, 100 највећих дужника правних лица у блокади је у висини од 100 милијарди динара, и то у просеку 1.885 дана (!), док је 100 највећих дужника предузетника у блокади у висини од 1,3 милијарде динара, и то у просеку 534 дана.

Календар пореских обавеза за јануар 2019. године

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
Обавезе по основу Закона о акцизама		
1.	Произвођачи нискоалкохолних пића који су на дан 31. 12. 2015. г. имали произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној Пореској управи доставе податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха	10. 1. 2019.
2.	Лице које се на дан 31. 12. 2017. године бавило прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној ОЈ Пореске управе достави податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец до утрошка пописаних залиха	10. 1. 2019.
3.	Уплата акцизе обрачунате, осим за ел. енергију, за период 16–31. децембра 2018. г.	15. 1. 2019.
4.	Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу (важи за све акцизне производе), као и ПП ОАЕЛ за децембар 2018. г.	15. 1. 2019.
5.	Подношење захтева на обрасцу РЕФ-ЕТЕ за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности који се користе као енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије, за децембар – по истеку месеца	21*. 1. 2019.
6.	Подношење захтева на обрасцу РЕФ-Г за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности набављене за транспортне сврхе и за грејање пословног односно стамбеног простора – по истеку сваког месеца	21*. 1. 2019.
7.	Подношење захтева за рефакцију акцизе на обрасцу РЕФ-И за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа, за децембар 2018.	21*. 1. 2019.
8.	Уплата акцизе за период од 1. до 15. јануара 2019. г.	31. 1. 2019.
9.	Обавеза пописа затечених залиха акцизних производа у свим складиштима, укључујући и акцизна складишта, посебно по свакој врсти акцизног производа, као и достављање пописне листе надлежној организационој јединици Пореске управе	31. 1. 2019.
Обавезе по основу Закона о ПДВ-у		
1.	Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране лица која нису евидентирана у систему ПДВ-а (порески дужник из члана 10. и члана 44. став 3. Закона) – по основу насталих обавеза у децембру 2019. г.	10. 1. 2019.
2.	Достављање обавештења о набавкама од пољопривредника и о набавкама секундарних сировина од лица која нису у систему ПДВ-а	15. 1. 2019.
3.	Подношење захтева за промену пореског периода	15. 1. 2019.
4.	Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни или тромесечни порески период, као и обвезника из члана 36а Закона – по основу насталих обавеза у децембру 2019. г, односно у последњем тромесечју 2018. г.	15. 1. 2019.
5.	Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за стицање статуса претежног извозника за месечне обвезнике	15. 1. 2019.
6.	Најранији рок за подношење захтева за повраћај пореског кредита – сви обвезници	16. 1. 2019.
7.	Рок за подношење обрасца РЕФ 5 – Захтева дипломатског и конзуларног представништва, односно међународне организације за рефакцију ПДВ-а за набавке у последњем кварталу 2018. г.	30. 1. 2019.
Обавезе по основу Закона о порезу на добит правних лица		
1.	Уплата месечне аконтације пореза на добит за децембар 2018. г.	15. 1. 2019.
2.	Подношење ПДПО/С за исплаћен приход на који се плаћа порез по одбитку у складу са чланом 40. Закона – уз потврду о резидентности за повлашћену стопу.	у року од 3 дана од исплате

ING-PRO

Срећан Божић и радосну 2019. годину
жели вам ИНГ-ПРО.

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА